

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a IV-a ORDINARĂ – FEBRUARIE 2012

Ședința din ziua de 23 februarie 2012

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbateră în primă lectură a proiectului de Lege nr.2409 din 3 septembrie 2010 privind modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului. *Prioritate legislativă a Guvernului Republicii Moldova*. Amânarea votării proiectului de Lege nr.2409 pentru o ședință ulterioară.
4. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.71 din 12 ianuarie 2012 pentru ratificarea Primului Protocol adițional la Regulamentul general al Uniunii Poștale Universale.
5. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.72 din 12 ianuarie 2012 pentru ratificarea Protocolului al Optulea adițional la Constituția Uniunii Poștale Universale.
6. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.74 din 12 ianuarie 2012 pentru ratificarea Aranjamentului privind serviciile poștale de plată.
7. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.75 din 12 ianuarie 2012 pentru ratificarea Convenției Poștale Universale și a Protocolului final.
8. Dezbateră și aprobarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1687 din 20 iulie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul penal – art. 265¹; Codul contravențional – art. 332¹*).
9. Dezbateră și aprobarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1991 din 2 iulie 2010 pentru completarea Codului de procedură civilă (art.279, 285¹, 285² ș.a.).
10. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.246 din 3 februarie 2012 privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție.
11. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2819 din 20 decembrie 2011 pentru completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova – art.1; Legea cu privire la taxele consulare – art.2*).

12. Ora interpelărilor.

13. Răspunsul domnului ministru al finanțelor Veaceslav Negruța la întrebările domnului deputat Igor Dodon și ale domnului deputat Mihai Godea cu privire la neachitarea salariilor lucrătorilor din domeniul medical și pedagogilor.

14. Adresarea interpelărilor de către deputați.

15. Declarația domnului deputat Mihai Godea.

16. Declarație-replică a domnului deputat Ghenadie Ciobanu – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova.

Ședința începe la ora 10.05.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile, pentru a începe ședința plenului.

Stimați colegi,

Rog să nu mă faceți să repet de cîteva ori.

E deja timpul, 10.05.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 55 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Furdui Simion, Jantuan Stella, Șova Vasile, Vieru Boris – în delegați; deputații din Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor. De asemenea, nu s-au înregistrat deputații: Bodrug Oleg, Butmalai Ion, Greceanii Zinaida – din motive de sănătate.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Constat caracterul deliberativ al ședinței de astăzi. Rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Înainte de a începe examinarea subiectelor incluse pe ordinea de zi, vreau să vă informez, stimați colegi, că, în perioada premergătoare a ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru domnul Igor Dodon. Să-l felicităm și să-i dorim un frumos „La Mulți Ani!” *(Aplauze.)*

Iar astăzi își sărbătoresc ziua de naștere colega noastră doamna Raisa Apolschi și domnul Oleg Bodrug. La fel să-i felicităm și să le dorim omagiilor multă sănătate și succese frumoase! (*Aplauze.*)

Propuneri la ordinea de zi.

Microfonul nr.3.

Doamna Veronica Abramciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Onorată asistență,

A devenit o tradiție bună în Republica Moldova, la 23 februarie, să fie sărbătorită Ziua apărătorului Patriei. Felicit, din numele grupului socialiștilor, toți colegii. Vă doresc sănătate, vă doresc fericire, stimă și iubire din partea doamnelor, domnișoarelor și domnițelor care le aveți în familie. De asemenea, felicit și bărbații întregului popor al Republicii Moldova. Multă sănătate și succes! (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să informez deputații că, în tradiția noastră populară, bărbații sînt sărbătoriți la 23 martie, de Ziua măciniciului sau Teplea Alexei, atunci cînd începe anul agricol. Ca să știm cu toții și, poate, atunci să iasă doamnele să felicite.

Dar la ordinea de zi, domnule Președinte. Încă în luna noiembrie și pe parcursul lunii decembrie am abordat o chestiune foarte importantă ceea ce ține de o ședință specială pe chestiunea transnistreană. S-a discutat și la Biroul permanent și s-a făcut promisiunea că, la una din primele ședințe ale sesiunii de primăvară, această chestiune va fi abordată și dezbătută fie în ședință închisă, fie în ședință deschisă. Propun să includem în ordinea de zi, dacă nu astăzi, pe mîine sau, cel tîrziu, săptămîna viitoare, dar să avem această ședință.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Rămîne în vizorul Biroului permanent. Vreau să vă asigur, stimate coleg, fiindcă odată ce-a fost adoptată această decizie, un lucru pe care aș vrea să-l menționez că nu ar fi o parte dintr-o ședință a plenului Parlamentului cu caracter închis, dar cred că vom decide ca o ședință propriu-zisă să fie organizată la acest subiect, fiindcă, vă dați seama, discuțiile vor fi mai vaste.

Domnul Mihai Godea:

Da, pentru că și evoluțiile de dincolo sînt foarte interesante și în plan internațional în jurul acestei chestiuni, iarăși, evoluțiile sînt destul de interesante și merită să discutăm.

Și, vă rog, să mă înscrieți cu o declarație la sfîrșit de ședință.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Microfonul nr.5.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Propun să retragem proiectul nr.1545 din ordinea de zi și să-l mutăm pentru săptămâna viitoare. Din cauză că coraportul nu este pregătit de comisia noastră.

Domnul Marian Lupu:

Da. Secretariatul,

Rog să notați acest lucru și proiectul nr.1545 să fie inclus pe lista proiectului ordinii de zi pe următoarele două săptămâni, care va fi supus votului mâine, la sfârșitul ședinței plenului Parlamentului.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Conform semnalizărilor din cadrul mai multor colective de muncă din domeniul medicinei, salariul pentru luna ianuarie nu a fost achitat. N-a fost achitat, deoarece bugetul de stat nu a făcut transferurile către Casa Națională de Asigurări în Medicină.

Din informația de care dispunem sînt probleme la capitolul „Acumulările la bugetul de stat pentru luna ianuarie”, FISC-ul nu a îndeplinit planul cu peste 90 milioane de lei.

Ținînd cont de aceste date și nu doar de această informație, solicităm ca, la sfârșitul ședinței de astăzi, să vină ministrul finanțelor cu informație referitor la acumulările la buget și achitarea salariilor și pensiilor pentru luna ianuarie și care va fi situația în luna februarie.

Și a doua solicitare, domnule Președinte, se referă la contractul semnat cu „Gazprom”, prelungit pentru primul trimestru al anului curent. Solicităm o informație, tot la sfârșitul ședinței, din partea Ministerului Economiei, care sînt tendințele și care sînt perspectivele semnării unui contract cu „Gazprom”-ul?

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În continuarea acestei propuneri, vreau să informez plenul Parlamentului că, în mai multe localități din țară, pedagogii nu și-au ridicat salariile pentru luna

ianuarie, inclusiv în mai multe localități din raionul Ungheni și din alte raioane. De aceea, cred că ar fi importantă prezența reprezentantului Ministerului Finanțelor cu o informație amplă la acest capitol.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Vizavi de felicitările și semnificația zilei de 23 februarie, care au fost enunțate de la microfonul nr.3. Este regretabil că noi sîntem la 21 de ani de la independență și sărbătorim ziua unei armate care nu mai există, a unui stat care nu mai există.

Nu deranjează atît de mult că acei care au 50 sau 60 de ani și au făcut serviciul militar în armata sovietică au anumite sentimente vizavi de această zi. Deranjează foarte mult că acei care au astăzi 20, 30 de ani perpetuează și participă la această sărbătoare, între ghilimele. Este o mare problemă a noastră că nu am reușit, timp de 20 de ani, să surmontăm acest handicap.

De aceea, Frațiunea Partidului Liberal propune, de fapt, solicită public Ministerului Educației ca, în fiecare an în zi de 23 februarie, să organizeze ore de dirigiență, unde ar explica semnificația nefastă a acestei zile de 23 februarie vizavi de acest popor chinuit. Armata, apropo, de ocupație, care a ocupat și a reocupat Basarabia de două ori.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru colegul de la microfonul nr.5 și, probabil, pentru formațiunea pe care o reprezintă, și electoratul îngust pe care ei îl reprezintă aici, în Parlament, pe care îi stimez, cred că n-ar fi corect să numim handicap o sărbătoare pe care o sărbătorește foarte multă lume în Republica Moldova.

Au fost și plusuri, au fost și minusuri. Și nu trebuie acum să intrăm în detalii istorice. Este o sărbătoare pe care o sărbătorește o bună parte a populației Republicii Moldova și o bună parte dintre colegii care sînt aici, în Parlament.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi remarcăm un fotoliu gol în Prezidiul Parlamentului pe parcursul ședințelor care au avut loc în sesiunea actuală. Dar, totodată, cetățenii remarcă că titularul funcției, care trebuie să ocupe acest fotoliu, se plimbă prin oraș cu mașina Parlamentului, utilizează Aparatul Parlamentului ș.a.m.d.

Fracțiunea noastră nu a votat pentru tovarășul Reșetnciov atunci când el a fost numit în funcția de vicepreședinte al Parlamentului și am explicat de ce, inclusiv din motive că era învinuit în interceptări ilegale de telefoane în perioada când deținea funcția sa la SIS-ul de tristă faimă din perioada comuniștilor și din cauza altor păcate.

Astăzi, tovarășul respectiv a intrat într-un gen de frondă, dă busna prin birourile Parlamentului în timpul ședințelor, se comportă ca un adevărat huligan. Noi propunem, poate, fără a formaliza acest lucru, ca fracțiunile să-și delege câte unul sau doi reprezentanți, pentru a ne consulta în vederea elaborării unui proiect de hotărîre privind demisia tovarășului Reșetnicov din funcția de vicepreședinte al Parlamentului. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Da. Înregistrată această informație, sper, la nivelul tuturor grupurilor parlamentare și, în ultimă instanță, după consultările care vor fi purtate, să tragem o concluzie, de ce nu, sau în cadrul ședinței Biroului permanent, fiindcă, de fapt, Regulamentul expres n-o cere, sau în cadrul unei ședințe la nivelul conducerii fracțiunilor. De acord.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul ... E a treia. Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Văd că am trecut de demisii, e timpul să ajungem și la alegeri. Și, în acest context, înțeleg că Alianța de guvernămînt e decisă astăzi să fixeze data alegerilor prezidențiale, să vedem, să vedem dacă ajută Dumnezeu sau dacă încurcă celălalt, care stă în fundul pămîntului.

Eu propun plenului Parlamentului să includem în ordinea de zi proiectul nr.316, care vine să aducă în legalitate procesul de alegere a Președintelui Republicii Moldova. Și ar fi foarte important ca acest proiect de lege să fie votat în două lecturi, înainte de a fixa data alegerilor, în așa fel ca alegerile prezidențiale să se desfășoare într-un câmp constituțional și legal din toate punctele de vedere.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu – Fracțiunea PL:

Fracțiunea noastră este nedumerită de faptul că Fracțiunea Partidului Comuniștilor, care boicotează ședințele Parlamentului, dar consideră că

Parlamentul nostru ar fi unul ilegal, sîntem categoric împotriva faptului ca acestei fracțiuni, deputaților din această fracțiune să li se ofere mașini de serviciu, în afara zilei de luni cînd ar putea să plece la întîlniri cu alegătorii lor.

Categoric sîntem împotriva faptului ca ei să folosească mașinile Parlamentului din banii publici în celelalte zile ale săptămîinii, inclusiv sîmbăta și duminica.

Domnul Marian Lupu:

Da. Eu vă mulțumesc.

Drept că pe această cale, în afară de expresia de sentimente la acest subiect, aș mai aștepta de la fracțiuni, de la comisii, poate Comisia juridică, numiri și imunități și niște acțiuni, acțiuni de completare a cadrului regulatoriu. Fiindcă noi avem un vid de reglementări în acest sens. Și, iată, dacă acest vid, în cadrul penalizării deputaților, care lipsesc nemotivat de la ședințele plenului Parlamentului, noi venim să examinăm și să adoptăm un proiect de lege în acest sens, eu rog Comisia juridică, Direcția juridică, deputații să ne mobilizăm și să fie elaborat ce trebuie să fie elaborat și aprobat la Biroul permanent.

Sau, dacă este materie de lege, să înaintăm un proiect de lege în acest sens, fie că amendamente la Legea privind statutul deputatului, dacă este necesar, nu sînt jurist ca să zic că e așa sau nu-i așa, deci să găsim calea potrivită, metoda potrivită să completăm cadrul legal, ca acesta să funcționeze.

Stimați colegi,

Acestea fiind propunerile la începutul ședinței plenului Parlamentului. Deci înregistrez eu propunerile de completare a ordinii de zi, cea a domnului Godea privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.316. Azi e ziua de joi, vă aduceți aminte, am decis că interpretarea Regulamentului este una clară, propunerile de amendare a agendei se fac doar în zilele de joi. În acest sens, supun votului această propunere.

De fapt, da, colegii, iată, îmi atrag atenția, raport există la acest proiect? Fiindcă, știți bine că, putem să votăm doar acele subiecte care dispun de rapoartele comisiilor de profil și doar proiectele de acte normative care nu conțin norme de drept pot fi examinate în mod ad-hoc. Pe linia cărei comisii este acest proiect? Comisia juridică, numiri și imunități.

Domnule Victor Popa,

Ce ne spuneți la acest subiect?

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa – Fracțiunea PL:

Nu există raport. Comisia juridică, numiri și imunități este implicată în examinarea unor probleme cu mult mai importante acum, cum ar fi proiectele de lege, și acum vin din ședință, nr.302, nr.316, cu judecătoriile economice, amendamente la Codul de procedură penală, Codul de procedură civilă și altele. Deci va veni rîndul, vom examina și acest 311...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Deci constat că raportul este lipsă. Lucru care mă pune în imposibilitatea de a supune votului această propunere.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Proiectul nr.316 și nu 311. Iar procedura rămîne procedură și nu știu dacă oferă prea multe posibilități spre prioritizare, domnule Președinte. Au fost proiecte, nr.317, pe care l-ați înregistrat într-o zi, l-ați examinat și ați făcut raportul și nu știu cât de prioritar era, dacă să ajungem la asta.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stimați colegi,

Propunerea mea este să încheiem aici dezbaterile la începutul ședinței și să pornim cu examinarea proiectelor propriu-zise. Și vom începe exact cu aceste două proiecte: nr.302 și nr.317, ambele ...

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Comisia juridică, numiri și imunități cere ca aceste proiecte să fie examinate la sfârșitul ședinței, că, între timp, nouă ne mai trebuie încă o pauză. Pentru că, în ședința pe care am avut-o de dimineață, nu am reușit să clarificăm toate problemele ce țin de aceste două proiecte.

Domnul Marian Lupu:

Adică, veți avea nevoie încă de un timp, pentru a termina această discuție ...

Domnul Victor Popa:

Exact.

Domnul Marian Lupu:

... și a veni cu raportul?

Domnul Victor Popa:

Exact. Exact.

Domnul Marian Lupu:

Dar, oricum, se întâmplă pe parcursul ședinței de astăzi.

Domnul Victor Popa:

Da. Pînă la sfârșitul ședinței, noi cred că vom veni cu o poziție consolidată.

Domnul Marian Lupu:

Da. Vă mulțumesc.

Bine. Atunci eu propun să începem cu ratificările. Proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției poștale universale și Protocolului final. Ce? Autorii trebuie să fie prezenți începând cu ora 10.00. Și eu rog norma aceasta, care a existat mereu, să fie respectată.

Bine. Proiectul de lege ... Fiindcă le iau, văd că multe din ele, cam toate sînt pe linia Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. Proiectul de Lege nr.2409 privind modificarea anexei la Legea pentru aprobarea Listei unităților ale căror trenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului.

Domnule ministru,

Vă rog.

Domnul Vasile Bumacov – ministru agriculturii și industriei alimentare:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Proiectul nominalizat este elaborat întru realizarea Hotărîrii Guvernului nr.741 din 17 septembrie 2010 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare. Programul de dezvoltare a infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare a fost elaborat în vederea implementării prevederilor Legii nr.257 din 27 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare și Strategiei naționale de dezvoltare durabilă a complexului agroindustrial al Republicii Moldova, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.282 din 11 martie 2008, avînd drept scop dezvoltarea lanțului valoric al produselor cu valoare adăugată înaltă, crearea infrastructurii de piață specifice produselor agroalimentare, în particular a centrelor agroalimentare, facilitarea activității producătorilor agricoli și atragerii investițiilor.

Obiectivul principal rezidă în crearea, la nivel național, a unui Centru Agroalimentar și, la nivel regional, a piețelor agroalimentare pentru comercializarea cu ridicata și en detail a produselor agroalimentare.

Respectivele obiective vor constitui infrastructura de piață și vor servi drept centre logistice specializate în valorificarea eficientă a produselor agricole și agroalimentare, promovarea cooperării dintre producătorii agricoli, în particular, a celor mici și mijlocii în vederea implementării tehnologiilor moderne de post-recoltare, îmbunătățirii calității produselor și substituirea importului de produse horticoale cu valoare adăugată înaltă.

Obiectivele acestui Plan rezidă în următoarele: consolidarea lanțului valoric pentru produsele cu valoare înaltă: fructe, legume, struguri; creșterea veniturilor fermierilor prin facilitarea accesului primar la piața internă și cea externă și reducerea dependenței de intermediari; atragerea investițiilor străine și locale în procesul de dezvoltare a mijloacelor de producere și de îmbunătățire a calității producției agroalimentare; implementarea tehnologiilor moderne de producere, păstrare, stocare, ambalare și de distribuire a produselor agroalimentare în rețele de comerț interne și cele externe; asigurarea aprovizionării pieței, pe tot parcursul anului, cu produse proaspete, de calitate înaltă în conformitate cu cerințele pieței;

îmbunătățirea marketingului și siguranței consumului produselor agroalimentare; desfășurarea unui comerț echitabil în condiții de maximă siguranță a alimentelor; consolidarea relațiilor dintre producători și consumatori.

Crearea Centrului Agroalimentar din Chișinău. Ce propune crearea unui Centru Agroalimentar modern la nivel național, pentru comercializarea fructelor, legumelor și a altor produse vegetale și animale cu capacitatea anuală de circa 180 – 200 mii de tone pe o suprafață totală de 33,03 hectare.

Construcția Centrului se preconizează a fi realizată în trei etape. Alocarea terenului pentru Societatea pe Acțiuni „Centrul Agroalimentar din Chișinău” va constitui ... Deci contribuția statului în mărimea valorii terenului, proprietate publică, inclusă în capitalul statutar al Întreprinderii cu formă organizatorico-juridică de societate pe acțiuni, al cărei fondator este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Asemenea practici au fost folosite la crearea centrelor agroalimentare „Bronișe” din Varșovia, „Gdansk Rednic” – Polonia; „Verona Merkato” – Italia, Centrul „Agro Trnasilvania” Cluj – România.

Întru realizarea Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare ministerul a coordonat acest proiect cu Agenția Relații Funciare și Cadastru, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, asociațiile producătorilor agricoli și companiile de proiectare la care a fost pusă în discuție această chestiune dată pentru selectarea lotului de teren pentru amplasarea Centrului agroalimentar din Chișinău în cele mai optime condiții. Urmare a discuției și examinării cu deplasarea pe teren, a fost identificat lotul cu o suprafață totală de 33,03 hectare.

Ministerul a propus ca Centrul nominalizat să fie amplasat pe terenul identificat proprietate publică a statului, dat în folosință Stațiunii didactice experimentale „Petricani” ai Universității Agrare de Stat din Moldova, care se mărginește cu drumul național șoseaua Balcani.

În temeiul din celor expuse, propunem excluderea din Legea nr.668 din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului a suprafeței de 33,03 hectare, la dispoziția Stațiunii Didactice, de la poziția „Stațiunea didactică-experimentală a Universității Agrare de Stat din Moldova”.

Totodată, în scopul asigurării condițiilor optime referitoare la contribuția statului în mărimea valorii terenului și includerea acesteia în capitalul statutar prevede din Programul de dezvoltare al infrastructurii de piață se propuse ca terenul cu o suprafață de 33,03 hectare să fie trecut în domeniul public, din domeniul public în domeniul privat al proprietății publice a statului. Respectiv, va fi creat cadrul legislativ necesar pentru demararea lucrărilor de construcție al acestui Centru Agroalimentar.

Eu vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări? Cine a fost primul la microfon? Ei, două mâini deodată, înseamnă că și ceva nu ține. Ai fost primul? Sigur?

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Cu o zecime de secundă m-am apropiat mai repede. Da, da, domnule ministru, în primul rând, vreau să vă felicit că ați venit cu un know-how în tehnica legislativă. Eu, din câte știu, hotărîre de Guvern se adoptă întru realizarea legilor. Dumneavoastră ați venit cu un proiect de lege întru realizarea Hotărîrii Guvernului. Deci îi oprim. Experiența în acest sens sper să nu continue, pentru că nu este una bună.

Dar întrebarea de conținut. Spuneți-mi, vă rog, noi am mai avut discuții la capitolul respectiv. Eu, în primul rând, nu cred într-un asemenea... că acest proiect va fi dus la bun sfârșit. Dar ceea ce cred eu ține, mă rog, de credințele mele. Acum întrebare privind conținutul legii. De ce ați recurs la crearea unei întreprinderi de stat și nu ați lăsat Universitatea Agrară ca parte a acestui proiect și ca o posibilitate de consolidare a veniturilor Universității Agrare.

Cu atât mai mult că terenurile în acea mai mare parte le-ați luat din fondurile Universității și le-ați, deci prin Hotărîrea de Guvern și prin proiectul de lege se oferă acestei întreprinderi de stat nou-create. Și care sînt investitorii și de unde se vor lua fondurile pentru construcția acestui Centru Agroalimentar.

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Se poate să răspund, da?

Stimate domnule deputat,

Este o practică internațională, aplicată după Europa de Vest în Europa de Est, unde infrastructura vânzării este creată cu suportul statului, ca, ulterior, după ce se construiește un Centru Modern, să fie transmis prin acțiuni în proprietatea asociațiilor producătorilor, ca producătorii agricoli, în sfârșit, să aibă acces să stea față în față cu consumatorul.

Universitatea Agrară și multe alte structuri pe care le avem dețin terenuri mari, dar sînt majoritatea pîrloagă sau aceea ce se cultivă este inefficient. Acest teren de 33 de hectare este pîrloagă de 10 ani de zile.

De aceea, a fost identificat ca cel mai apropiat teren de centrul orașului, care este la o distanță de 7 minute de parcurs. Este locul unde se întîlnesc toate drumurile din Est, din Vest, Nord și Sud în acest loc, fiindcă accesul este foarte important.

De aceea, vă mulțumesc pentru observația de know-how, fiindcă n-a fost în același context. Noi nu venim cu un know-how. Noi venim cu o experiență internațională bine cunoscută, un lucru elementar.

Domnul Mihai Godea:

Domnule ministru,

Experiența poloneză este total diferită, dacă vorbim de crearea acestor... și cine sînt fondatorii și investitorii în asemenea centre. Atîta doar că s-ar putea ca mulți colegi dintr-ai noștri de aici, din Parlament, să nu cunoască. Și dumneavoastră, de la tribuna centrală, puteți să spuneți orice, pentru că ei vor accepta, pentru că nu cunosc.

Mă rog, nu poate un deputat să le știe pe toate, dar cît privește terenurile pîrloagă, eu v-aș sugera să veniți în cel mai apropiat timp cu un proiect de lege, care să treacă toate avizele Guvernului, prin care să retrocedați terenurile din comuna Stăuceni și comuna Chetrosu cotașilor care au avut dreptul la împrumut și nu au fost împrumutați. Dacă totuși aceste terenuri se află în proprietatea unor întreprinderi sau sînt baze didactice ș.a.m.d. și sînt prelucrate ineficient, dați-le țăranilor, așa cum au primit toți țăranii din Republica Moldova, să aibă parte și cei de la Stăuceni și acei de la Chetrosu de cote echivalente de teren.

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Terenurile nu le împarte Ministerul Agriculturii, dar, prin lege, dumneavoastră veți decide dacă aceste terenuri să fie distribuite cotașilor sau să rămîna în Legea nr. 668.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Grupul socialiștilor.

Domnule ministru,

Foarte multe întrebări la acest proiect și am dubii dacă va fi susținut de majoritatea Parlamentară, dar vom vedea acuși. Spuneți, vă rog, care va fi cota statului în această entitate juridică, în această societate pe acțiuni sau întreprindere care va fi creată.

Domnul Vasile Bumacov:

Așa cum au fost create majoritatea piețelor și în Europa de Vest, de Est și în Ucraina, inițial, statul va deține 100, sută la sută. Din momentul începerii construcției, se va negocia cu grupurile de producători și cu administrația locală, pentru a vedea care este dorința de a procura cote, în această piață.

De obicei, acest proces durează mulți ani. Așa a fost în Branice, Varșovia și în toate cele 35 de piețe organizate în Polonia pe acest principiu.

Domnul Igor Dodon:

Adică, dumneavoastră vreți să spuneți că veți propune să procure cote în această societate pe acțiuni exportatorii, producătorii ș.a.m.d.

Domnul Vasile Bumacov:

Organizațiile care reprezintă producătorii, exportatorii, procesatorii, ca producătorii să aibă totuși acces la această piață. Dar, inițial, producătorii nu au capacitatea să organizeze așa o piață. De aceea, vine statul și cu terenul, și cu finanțarea.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Dar dumneavoastră, ca ministru care face, elaborează politica în domeniul agroindustrial, de ce nu ați propus aceste 33 de hectare să le scoateți la vânzare? Să obțineți o anumită sumă de bani și noi, poate, am fi susținut aici, în plenul Parlamentului. Și banii aceștia să fie utilizați sub formă de suport financiar pentru exportatorii și producătorii produselor agroalimentare, pentru că aici sînt foarte multe întrebări.

Dumneavoastră ați răspuns la întrebarea pusă de la microfonul nr. 4, că pe urmă vor fi transmise cotele către asociații, nu știu ce ș.a.m.d. Aceasta seamănă cu o privatizată a 33 de hectare de teren lîngă sau în preajma Chișinăului.

Domnul Vasile Bumacov:

Aceste hectare vor fi evaluate la prețul de piață și vor intra în fondul statutar la prețul la care este acest pămînt. Dacă se dorește de comercializat alt pămînt, în jurul Chișinăului sînt mii de hectare care pot... Dar noi avem nevoie de un Centru civilizat, să fie construit într-un loc convenabil.

De aceea, aceasta a fost, s-au examinat vreo zece variante, dar cu asistență internațională, cu participarea acelor care au trecut prin această experiență, care au avut probleme, avînd parteneriatul public privat sau avînd privat... S-a ajuns la această formulă, ca unica viabilă și eficientă.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Cîți exportatori avem, la momentul actual, de produse agroalimentare din Republica Moldova.

Domnul Vasile Bumacov:

Noi avem numai în lista Federației Ruse 175 de exportatori. De toate sînt 430 de companii, care doresc să...

Domnul Igor Dodon:

Adică, piața agroalimentară, în momentul de față în mare măsură, este privată și este bine dezvoltată. Atunci de ce, domnule ministru, de ce statul intră în această piață, încearcă să intre prin așa scheme. Ajutați-i pe acești 140 prin

susținerea la exporturi, la producere și la exporturi și o să aveți efect mai mare. Aici creați un sistem, unde o să fie cota statului de la început și care pe urmă să o cedați după metode neclare, netransparente.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Nu este o modalitate mai eficientă de a stimula exportul decât un centru, un hab, unde se concentrează producția agricolă. Noi avem mare probleme, dacă avem producție de calitate, noi nu putem concentra calitatea. Acei exportatori pe care noi îi avem sînt mici, dar piețele actuale au nevoie și de cantități.

De aceea, noi nu putem intra în rețelele de supermarket nici în Rusia, nici în Ucraina din cauză că moldovenii se duc cîte o mașină în piața angro din Federația Rusă. Și niciodată nu vom avea acces în rețelele de supermarketuri, dacă vom continua să avem piețe, care se numesc piețe. Dar, de fapt, nu sînt piețe agricole. Noi nu avem nici o piață agricolă.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Dumneavoastră, acum cîteva zile, ați spus că nu vreți să vă implicați în problema care este între producătorii de sfeclă de zahăr și asiguratorii, pentru că nu este treaba ministerului.

Acum dumneavoastră vă implicați. O secundă. Acum dumneavoastră vă implicați într-un sector, care este privat la 99,9 la sută. Și încercați să creați niște reguli printr-o întreprindere de stat foarte dubioasă. Eu vreau să vă spun că noi, socialiștii, nu vom susține acest proiect. Mai mult ca atît, chemăm majoritatea parlamentară să-l respingem, să revenim la discuția asupra acestuia în comisiile parlamentare.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Și eu vă mulțumesc.

Noi, de fapt, de doi ani deja, încercăm să creăm acest Centru Agroalimentar de care au nevoie țărani. Nu este loc unde am fost ca să nu fie cerut acest loc, ca, în sfîrșit, și țărani moldoveni, producătorii agricoli să aibă acces la o piață civilizată. Noi o să continuăm să-i chinuim cu piețele private și eu cred că departe nu vom ajunge.

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Nemerenco – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu am un extras din Registrul cadastral al deținătorilor de teren, care este datat cu 5 februarie 2008, unde este indicat că acest teren este după Primăria Ghidighici.

Un alt ulterior document, care se află tot peste doi ani, la 24 decembrie 2010, acest teren este înregistrat după Centrul Agroalimentar din Chișinău – SA. În momentul de față, este o acțiune în judecata sectorului Buiucani, care va avea loc 28 februarie 2012, anume pe aceste probleme. Mi se pare că este prematur să decidem noi această problemă, fiindcă sînt niște circumstanțe, care nu sînt duse pînă la bun sfîrșit.

În afară de aceasta, la Primărie sînt documentele autentificate cu toate documentele respective, că acest teren se află în proprietatea Primăriei Ghidighici. Consiliul local nu a acordul dat pe această problemă. Eu cred că este cazul să așteptăm decizia judecătoreii și după aceasta să înaintăm această propunere în Parlament.

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

În 2002, Consiliul local a întărit suprafețele gospodăriei sau ale localității, recunoscînd acest teren al stațiunii și al statului. A fost legiferat acest lucru. Dar atunci cînd s-a auzit că vom crea un Centru Agroalimentar, lobby-ul care a apărut a forțat Primăria să ia o decizie ilegală. Să declare abuziv că acest teren aparține Primăriei Ghidighici. Ei fix așa puteau să spună că și jumătate de Chișinău aparține Ghidighiciului.

Deci, în schimb, acest teren este înregistrat după întreprinderea Ministerului Agriculturii. Contractul de arendă de la stațiunea Petricani este înregistrat la BIT. Totul este legal. Noi nu putem să așteptăm și mîine încă de decizie a altei Primării de lîngă Chișinău că acest teren le aparține lor. Noi nu putem bloca acest proces din cauza unor decizii abuzive, ilegale.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Prin Legea nr. 367 din 2004 și nr.253 din 2004, la propunerea Guvernului, au fost excluse din anexa la Legea nr. 668: de la Întreprinderea Agricolă de Stat „Vivaflora” 11 hectare de terenuri în centrul orașului, pentru construcția unui agrocentru similar.

Ulterior, aceste terenuri au fost vîndute în alte scopuri, tot cu implicarea instituțiilor de stat. Deci tot atunci, statul a zis: domnule, ne gîndim la producători, ca să creăm infrastructură de marketing ș.a.m.d. Mergeți pe aceeași cale, fără implicarea companiilor private, cu decizia absolută a Ministerului Agriculturii și a altor factori de decizie, eu mă tem, așa cum mă temeam și anul trecut, că acest proiect nu face altceva decît să se acapareze 33 de hectare pe un teren foarte scump, în imediata vecinătate a intravilanului orașului Chișinău.

Și rezultatul va fi același, pentru că, repet, și experiența poloneză, și experiența germană arată că asemenea centre agroalimentare nu sînt construite din banii statului. Și dumneavoastră știți foarte bine acest lucru.

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Hotărîrile de Guvern, pe care le-ați menționat dumneavoastră, au fost trecute într-o noapte, hotărîte, fără nici un plan de afaceri, fără nici un program, fără un proiect, era evident ce se va întîmpa. Acum, în privința experienței germane și poloneze. Eu nu pot să fiu de acord absolut cu ceea ce spuneți dumneavoastră.

Noi avem experiența germană. Deci Germania a făcut acest lucru în 1961, polonezii l-au făcut de la începutul anilor 1990. Deci mergem pe schemă și avem consultanța necesară din toate țările, unde au fost aceste piețe create.

Și nu este nimic deosebit. Și este un lucru elementar, care trebuie promovat, pentru a susține producătorii agricoli, fiindcă una dintre cele mai mari probleme pe care le avem în agricultură, este accesul la piață.

Noi îi ținem pe fermieri departe de piețe, ca să nu-și poată comercializa producția, s-o vîndă pe nimica la 5 – 6 intermediari. Și eu înțeleg foarte bine de unde vin aceste probleme.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Alexandru Cimbriciuc – Frațiunea PLDM:

Domnule ministru,

Indiscutabil că un astfel de proiect este necesar în Republica Moldova și este binevenit, și așteptat de țărani întregii țări. Eu aș solicita ca dumneavoastră să prevedeați în lectura a doua și să acceptați propunerea pe care o fac. Și anume ca în acest proiect să fie antrenate și acele consilii raionale, care doresc să participe în astfel de proiect cu cota de participare în acest proiect bun. Și consider că acei din raioane, țărani care sînt acolo, care doresc să-și vîndă producția, anume prin acele subdiviziuni ale consiliilor raionale se aibă acces la acest proiect.

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Domnule deputat,

Vom prevedea aceste propuneri în următoarea lectură. Eu vreau încă o dată să spun că noi avem nevoie, ceea ce ați spus dumneavoastră, cu adevărat. Noi nu de o piață avem nevoie, noi avem nevoie de o rețea de piețe. Și la hotarele țării, și la nivel de sat, fiindcă și în sate astăzi avem comerț stradal, ca și în Chișinău. De aceea, noi trebuie să depunem efortul să civilizăm comerțul.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Domnule ministru,

Am zis astăzi, de la acest microfon, că Uniunea Sovietică s-a terminat, spre bucuria noastră, de 21 de ani, iar metodele care erau aplicate atunci n-ar trebui să le perpetuăm și acum. Am în mână, totuși, această hotărâre, de fapt, această cerere de judecată, în care dumneavoastră nu sînteți pîrît, dar sînteți reclamant. Respectiv, dumneavoastră cereți instanței de judecată să vă dea dreptate, pentru că acest teren este la Primăria Ghidighici.

Dumneavoastră îmi spuneți că ei abuzează. Eu vreau să vă zic că și eu am fost primar într-o localitate suburbană, unde istoric din anii '70, pentru că așa era Uniunea Sovietică, statul avea încă pe teritoriul Primăriei noastre cîteva enclave: 4, 5, 6.

Și se spunea că acesta, de fapt, nu mai este terenul vostru. Este terenul statului și stăteau acolo și nimeni nu-l folosea. Noi am cîștigat în instanța de judecată aceste litigii și am retrocedat Primăriei, pe care am condus-o, aceste terenuri. Și Primăria Ghidighici a mers pe aceași cale și acum terenul este la Primăria Ghidighici.

Dumneavoastră... Eu am semnat cererea de către dumneavoastră ca și reclamant. Vă adresați în instanța de judecată și-i spuneți: dați-ne nouă acest teren. Nu așteptați decizia judecătii și veniți și, în mod abuziv, printr-o lege...

Spuneți-ne, vă rog frumos, ce o să se întîmple sau care o să fie valoarea legii pe care o aprobăm astăzi, dacă instanța de judecată nu vă dă dreptate și lasă acest teren în proprietatea Primăriei Ghidighici. Cum este și normal și aceștia nu manifestă voință să dea curs cererii dumneavoastră.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Noi am reclamat faptul că această Primărie n-a vrut să coordoneze hotarele.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este egal același lucru.

Domnul Vasile Bumacov:

Este un lucru diferit.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este același lucru.

Domnul Vasile Bumacov:

Acest pămînt este în Legea nr.668. Deja este clar că nu este a Primăriei.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, este a lor, nu vă supărați. Este pe teritoriul lor de sute de ani. A venit Uniunea Sovietică și a zis: „De astăzi înainte n-o să mai fie”. Carta Europeană ne spune acest lucru că nu mai sînt valabile și această lege este foarte și foarte vulnerabilă. Pentru că nu se face, el nu este folosit conform destinației. Și atunci trebuie să-l folosească oamenii din acele teritorii, dar ei îl au acum și dumneavoastră reclamați acest lucru.

Domnul Vasile Bumacov:

Ei nu-l au.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, nu vă supărați.

Domnul Vasile Bumacov:

Ei au adoptat o decizie abuzivă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Păi, da, instanța de judecată hotărăște.

Domnul Vasile Bumacov:

Și această decizie poate perpetua de 10 ori, pentru a bloca crearea acestui Centru Agroalimentar.

Dar vreau să vă spun: nimeni în Moldova nu va beneficia mai mult ca această primărie de la acest Centru Agroalimentar, care este un teritoriu de 10 ani pîrloagă, cu o bonitate foarte scăzută, nu este folosit.

Și încă o dată spun.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule...

Domnul Vasile Bumacov:

Domnul primar a luat această decizie abuzivă, știind din ce considerente.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru...

Domnul Vasile Bumacov:

Exact ceea ce avem și astăzi aici.

Domnul Valeriu Munteanu:

Acest teren este pîrloagă nu din vina primăriei, pentru că, dacă acest teren era în gestiunea primăriei, fie a cetățenilor, locuitorilor din acea localitate, el nu stătea pîrloagă.

Dovadă că este ineficient acest... reglementări din legea la care dumneavoastră faceți trimitere, pentru că asemenea terenuri avem și la Mereni, și la Maximovca, și la Chetrosu, și oriunde statul este un prost gestionar.

Acolo este gestiune unde este proprietate privată și eu sînt departe de gîndul că noi venim cu un teren care are o mică valoare, statul nu mai are absolut nici un ban, iar către final, cînd va fi construit acest centru, statul va avea o mică, mică cotă, care va transforma aceste bune intenții ale dumneavoastră într-o piață obișnuită, comercială, pe bază privată și oamenii vor avea aceleași condiții ca și la altă...

În situația în care dumneavoastră veneați și cu terenul, legal, dar și cu banii necesari pentru construcția acestei piețe, da, eu vă dădeam dreptate că dumneavoastră ați fi realizat acele intenții nobile.

În situația în care dumneavoastră veți deestatiza, veți scoate din proprietatea publică aceste proprietăți, veți împărți aceste cote, atunci, pînă la sfîrșit, el va arăta ca o piață obișnuită, unde statul nu va controla și nu va dicta, și nu va aduce, cum spuneți dumneavoastră, țărani.

Domnul Vasile Bumacov:

Eu, încă o dată vreau să repet. Acest teren este în gestiune legală a întreprinderii, este înregistrat la BIT.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu am o decizie. Eu am... nu vă supărați.

Domnul Vasile Bumacov:

Deci noi am atacat.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu mai am...

Domnul Vasile Bumacov:

Numai faptul că primăria nu a vrut, n-a dorit să coordoneze, unde este obligată să coordoneze aceste hotare. Dar pămîntul nu le aparține.

Încă o dată spun. A fost o decizie abuzivă a consiliului și noi putem să avem în fiecare zi. Stăuceniul va spune că tot raionul Rîșcani aparține Stăuceniului. Noi, ce, trebuie să oprim dezvoltarea infrastructurii vînzărilor?

Noi trebuie să ne gîndim la interesele producătorilor agricoli și ale țării, nu la cele ale unei primării. Dar eu vreau să vă spun că acest primar, dacă calcula și examina atent ce dorim noi să facem acolo, vedea că acest sat va beneficia de zeci de ori mai mult dacă va construi acolo case.

Fiindcă primăria dorește acest lot, poate cumva s-a întîmpla ca să înceapă a construi acolo case.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doar o singură precizare și cu asta închei.

Primarul este reprezentantul puterii executive. Deciziile le adoptă consiliul. Dar totuși răspundeți-mi, vă rog frumos, la întrebarea: care o să fie valoarea juridică a actului adoptat de noi astăzi, eventual adoptat astăzi, dacă instanța de judecată nu vă dă dreptate?

Domnul Vasile Bumacov:

Va fi legal.

Domnul Valeriu Munteanu:

Și dă dreptate Primăriei Ghidighici.

Domnul Vasile Bumacov:

Va construi Primăria Ghidighici această piață.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cum va construi Primăria Ghidighici această piață?

Nu, domnule ministru,

Fără zeflema, vă rog frumos.

Domnul Vasile Bumacov:

Noi nu ne aflăm în litigiu cu... Deci a atacat Cancelaria de Stat.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, dumneavoastră. Eu am o semnătură a dumneavoastră.

Domnul Vasile Bumacov:

Nu. Eu am cerut ca să... i-am atacat pentru ca să coordoneze. Ei sînt obligați să coordoneze hotarele.

Domnul Valeriu Munteanu:

Și dacă ei nu fac...

Domnul Vasile Bumacov:

Ei au refuzat să coordoneze hotarele și atunci au luat această decizie abuzivă: de a bloca procesul.

Domnul Valeriu Munteanu:

Înțeleg. Ca orice cerere în judecată, această cerere vă poate fi satisfăcută sau respinsă. Vă întreb încă o dată: în situația în care instanța de judecată nu vă va da dreptate dumneavoastră și vă spun: există suficiente precedente. Eu, în calitate de primar, am apărat interesele exact în aceleași dosare ale primăriei pe care am reprezentat-o și nu i-a dat dreptate statului, ci a dat dreptate primăriei, pentru că erau enclave și nu se folosea.

Statul n-o să vă dea dreptate, judecata, pentru că aceste terenuri nu le folosiți conform destinației. Spuneți dumneavoastră că a fost vie și de 20 de ani stau pârloagă, de aceea, pentru că statul nu știe să le folosească.

Proprietarii privați ar ști cum să le folosească.

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Deci dacă decizia va fi alta, oricum, pământul rămîne la întreprindere, fiindcă el este înregistrat după întreprindere.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Chiorescu – Frațiunea PLDM:

Domnule ministru,

Vrem să vă asigurăm de faptul că noi susținem necesitatea creării Centrului Agroalimentar.

Am două întrebări de precizare, pentru a spulbera unele suspiciuni care mai planează, probabil, asupra respectivului proiect nobil, de altfel.

Domnule ministru,

De ce aproximativ 10 ani respectivul teren a fost în paragină? Oare nu intenționat?

Domnul Vasile Bumacov:

Deci acest teren a fost vizat de mai mulți agenți economici. Și chiar ideea inițială de a face ceva acolo era vizată de companii private care era, evident, că nu va fi folosit la destinație. Ba a fost arendat de o companie care s-a angajat să planteze nuci. Nu și-a onorat obligațiunile, l-a lăsat în pârloagă, fiindcă și-a dat seama că nu prezintă interes pentru a planta nuci. Acesta a fost pretextul. A fost o dorință de a acapara acest teren.

Deci, iată, noi am clarificat toate aceste lucruri, l-am transmis la întreprindere. L-am înregistrat legal și acest teren este arendat de întreprindere pe 30 de ani, legal.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Și, fără îndoială, dumneavoastră cunoașteți că în anul 2004 aproximativ tot în, s-au alocat 11 hectare de teren pentru construcția unui Centru Agroalimentar similar. Dar, ulterior, respectivul teren a fost comercializat cu totul și cu totul în alte scopuri. Dumneavoastră nu considerați că ar fi, este un precedent?

Domnul Vasile Bumacov:

Deci noi deja am cheltuit banii statului pentru evaluări. Avem donatori care au lucrat la fel la acest lucru. Acum avem proiectul, sîntem în proces de proiectare.

Deci toate procedurile legale sînt în curs de implementare și ele nu pot fi acum deviate la alt domeniu decît la acel pentru care va fi destinat, care este destinat.

Domnul Iurie Chiorescu:

Da, vă mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Da, vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu n-am vrut să ies a doua oară la microfon, însă, ascultînd argumentele dumneavoastră, dumneavoastră demult nu ați fost la tribuna Parlamentului și eu mă așteptam de la un ministru al agriculturii, într-un an destul de dificil pentru agricultură, să veniți, în premieră anul acesta, la tribuna Parlamentului, cu un proiect de lege de asigurarea sau de acordarea subvențiilor suplimentare agricultorilor cu depistarea unor fonduri, pentru a ajuta pe acei ale căror culturi de toamnă au înghețat.

Însă dumneavoastră veniți cu un proiect care, în opinia noastră, nu are absolut nici o logică. Și, odată ce sînteți reprezentantul Guvernului, acum, la tribună, ar fi bine Guvernul să-și determine clar prioritățile.

Acum, o săptămînă, vin cu 240 de milioane de dolari pentru avioane, acum vin cu 33, circa 33 de milioane de dolari costă terenurile acestea pentru un proiect privat neclar.

Eu nu vreau să vă pun întrebare acum. Însă, vă spun sincer, agricultorii așteaptă de la dumneavoastră proiecte pentru situația care este acum, dificilă. Nu proiecte dubioase, cu sfîrșit neclar.

Și ar fi bine ca dumneavoastră, acum, să retrageți personal acest proiect, să-l întoarceți în comisiile parlamentare, pentru a fi discutat suplimentar.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Eu, dacă se poate, numai două cuvinte.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Domnul Vasile Bumacov:

Prioritățile Ministerului Agriculturii sînt deja de un an pe site-ul ministerului și sînt publicate. Sînt foarte clare, prin care infrastructura vînzărilor este pe locul 3 și este una dintre cele mai importante priorități ale ministerului.

Eu nu pot să retrag acest proiect, fiindcă acei care au încercat să mă influențeze n-au ajuns la așa un nivel ca să mă convingă și pe mine.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Cu mare plăcere am vota acest proiect de lege, pentru că, într-adevăr, trebuie vreo 4 – 5 piețe de așa natură, căci cunoaștem destul de bine accesul producătorilor la piețele angro, care le avem acum a ceea ce se referă la Albișoara sub pod. Acolo e un dezastru total, oamenii ocupă rînd de o săptămînă ca să nimerească cu 20 de kilograme sau 200 de kilograme de roșii.

Dar, domnule ministru, nu vă împotriviți, la moment cînd sînteți în litigiu, n-ar fi corect noi să luăm o decizie, ca pe urmă ea... să luăm, să adoptăm o lege, ca pe urmă să avem probleme cu ea.

Așteptăm care o să fie hotărîrea în instanța de judecată și atunci revenim din nou.

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Eu încă o dată repet, eu nu consider că aceste două lucruri sînt legate unul cu altul.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, acest proiect a fost supus expertizei anticorupționale?

Domnul Vasile Bumacov:

Desigur.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Și...

Domnul Vasile Bumacov:

El a fost supus încă înainte de a fi hotărîrea Guvernului. A fost o procedură destul de complicată, dar pînă a fi primită hotărîrea Guvernului deci patru sute... nr. 741 din 17 septembrie 2010, a fost supus și numai atunci a fost aprobat de Guvern.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Da, vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Doamna Ana Guțu – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Am și eu o întrebare. Atît timp cît acest teren de 33 de hectare, pe problema acestui teren există un litigiu în instanța de judecată, indiferent cît de mare sau mic ar fi el, dumneavoastră ați pronunțat acum, de la tribuna centrală, că ați identificat deja donatorii.

Oare investitorii nu trebuie să vină cu propuneri de investiții în baza unui concurs organizat prin licitație și după ce acest proiect de lege ar fi fost să fie votat în Parlament în primă lectură și în cea de a doua lectură?

Domnul Vasile Bumacov:

Stimată doamnă deputat,

Noi am trecut prima licitație și am identificat companiile de consultanță care vor lucra la elaborarea proiectului ulterior.

Cît privește finanțarea, noi sîntem în negocieri cu mai mulți donatori japonezi, Banca Europeană de Investiții, cu Banca Mondială.

Deci, noi acest proces, odată ce a fost hotărîrea Guvernului, noi îndeplinim această hotărîre de Guvern, fiindcă este Planul de acțiuni, pe care noi sîntem obligați să-l implementăm.

Deci în conformitate cu Planul de acțiuni, aprobat de hotărîrea Guvernului, prin hotărîrea Guvernului, noi desfășurăm majoritatea lucrărilor.

Unica problemă s-a blocat aici, deja al doilea an nu putem rezolva problema de a scoate din Legea nr. 668 acest teren și știți foarte bine din ce cauză.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați confirmat încă o dată că finalitatea acestui proiect este transformarea lui într-un centru unde să fie doar rezidenți privați. Așa este.

Domnul Vasile Bumacov:

Da.

Domnul Valeriu Streleț:

Adică, rolul statului, în momentul de față, este unul de start, acel care oferă această oportunitate producătorilor agricoli pentru a atrage, ulterior, rezidenți privați care urmează să activeze în strictă conformitate cu normele economiei de piață. Așa este?

Domnul Vasile Bumacov:

Exact așa. Deci noi... două lucruri pe care trebuie să le facă statul, pe care nu le pot face cei privați sînt terenul și atragerea surselor financiare la construcție.

Domnul Valeriu Streleț:

Corect.

Domnul Vasile Bumacov:

Nici un privat astăzi nu va merge la așa investiții mari care să satisfacă interesele tuturor producătorilor agricoli. Acest lucru îl poate face numai statul.

Domnul Valeriu Streleț:

Adică, intervenția statului, la această etapă, este absolut necesară și inevitabilă.

Domnul Vasile Bumacov:

Absolut necesară. Este o datorie a statului de a susține acest domeniu.

Domnul Valeriu Streleț:

Atunci chiar nu înțeleg și nu presupuneam că influența precupeților de la Piața Centrală este atît de mare asupra unui număr atît de mare de deputați, care chiar întrec limitele populismului în anumite situații, că contravine normelor de piață, că va fi nu știu ce scenariu apocaliptic.

Este o inițiativă absolut necesară și eu sînt absolut convins că ea trebuie să fie promovată. Și să nu încercăm să căutăm, ca de fiecare dată, un milion de motive.

Eu sînt sigur că și litigiul judecătoresc în judecată se va soluționa, în cele din urmă, fiindcă reforma în justiție astăzi, sper, i-a pus pe mulți magistrați pe gînduri, înainte de a adopta decizii care să pună bețe în roate reformei, reformei în general.

Din cauza asta eu cred, stimați colegi, că ar trebui să vă mai temperați avîntul. Să susținem în primă lectură acest proiect, iar lectura a doua va fi condiționată și de decizia instanței de judecată.

Domnul Vasile Bumacov:

Eu, dacă nu, se poate, domnule Președinte. Dacă se poate, două cuvinte. În privința pieței, că a fost menționată, din oraș.

Eu vreau să-i asigur că este o neînțelegere. Pînă la urmă, și piețele din oraș vor beneficia de la acest Centru Agroalimentar. Pur și simplu, este o abordare primitivă, cumva, să nu sufere Piața Centrală.

Noi nici o dată nu vom rezolva această problemă, fiindcă acolo nu poate intra o mașină să aprovizioneze lanțul de supermarketuri sau de alte magazine. Este o piață arhaică. Noi avem nevoie de ceva modern.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Chiar dacă luăm de bună credință acest proiect și nu am îndoiești că este chiar așa, că vrea să vină în întâmpinarea producătorilor de la sate. Dar nu credeți că misiunea noastră și a dumneavoastră, a ministerului, este să venim în întâmpinarea sătenilor, a comunei Ghidighici, să ridicăm hărțile cadastrale de pînă la 40, fiindcă puterea sovietică a făcut harcea-parcea din toate proprietățile și dumneavoastră să-i ajutați cu juriști ca să obțină dreptul asupra acelui teren și să luați în arendă, să luăm în arendă de la comună acel teren care va aduce câștig, da, comunei, satului, îi va permite să se dezvolte și astfel, împreună, statul va ajuta și sătenii, și producătorii agricoli și vor fi toți împăcați, nu vom face un abuz asupra lor.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Cînd în '95 s-au inclus aceste terenuri în Legea nr. 668, totul a fost făcut cu acordul conducerii locale.

Dacă noi încercăm...

Domnul Vladimir Saharneau:

În ce an, în 1968?

Domnul Vasile Bumacov:

În 1995.

Domnul Vladimir Saharneau:

'95.

Domnul Vasile Bumacov:

Cînd s-au inclus aceste terenuri în Legea nr. 668, în toate localitățile unde au fost aceste lucruri, a fost cu acordul conducerii locale.

Dacă noi încercăm astăzi să dăm un exemplu la unui colegiu sau la altă instituție, noi vom avea litigii în toată țara ca să împărțim aceste... Va fi un efect de domino nemaivăzut.

Domnul Vladimir Saharneau:

Dar nu trebuie să ne temem de acest efect. Noi trebuie să aducem dreptate proprietarilor desproprietăriți de puterea sovietică și de guvernările noastre de după '91. Fiindcă atunci, în '94, s-a făcut o mare nedreptate cînd s-a împărțit pămîntul

tuturor, iar proprietarilor care au avut pământ pînă în '49 li s-a luat abuziv și nu li s-a întors nici o greblă măcar.

Domnul Vasile Bumacov:

Dumneavoastră poate aveți dreptate.

Domnul Marian Lupu:

Domnule ministru,

O clipă doar.

Stimați colegi,

Dacă observați, eu am lăsat, în calitate de Președinte al ședinței, dezbaterile să continue. Sîntem aproape la o oră acuși, de dezbateri și eu vreau să aflu un lucru de la liderii partidelor parlamentare: votează toți în primă lectură sau nu?

Fiindcă acesta-i sensul. Dacă un grup parlamentar nu votează astăzi, eu întrerup dezbaterile și întorc proiectul, fiindcă vă dați seama că, în acest context, nevotarea de către cîțiva a acestui proiect lipsește de sens tot ce se întîmplă mai departe.

Grupul PL? (*Rumoare în sală.*) De fapt, e majoritatea celor prezenți în sală. Aveți dreptate. Dar, oricum. (*Rumoare în sală.*)

Continuăm? Bine.

Colegi,

Sînteți deja a treia oară la microfoane. Foarte scurt, un minut, nu mai mult. Primul a fost domnul Dodon.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Da, eu vă mulțumesc.

Pentru unul dintre antevorbitorii precedenți, nu o să spun numele, pentru ca să nu fie dreptul la replică, dar vreau să vă aduc aminte că în programul dumneavoastră de guvernare, pe care l-ați votat aici: libertate și nu știu cum mai departe, ați spus că baza dezvoltării Republicii Moldova va fi proprietatea privată.

Și atunci cînd în doctrina liberal-democrată nu se încadrează creșterea cotei statului și intervenția statului în mai multe sectoare, eu sînt de acord cu prezența statului în sectoare strategice: telecomunicație, unde nu trebuie să privatizăm „Moldtelecom”-ul ș. a. m. d.

Însă în agricultură, acum, unde este un sector privat și unde se dezvoltă de bine, de rău, și statul trebuie să vină cu subvenții doar nu cu intervenții directe, nu are statul ce căuta acolo cu intervenții directe. Dați-le oamenilor subvenții și ei o să meargă singuri înainte.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să fac apel către unii dintre colegii noștri și către domnul ministru, să nu coborâm la nivelul Pieței Centrale și să nu încercăm să aruncăm o umbră că comerțianții ne-ar putea influența.

Eu vreau să vă spun, domnule ministru și stimați colegi,

Proiectul este doar în mintea dumneavoastră și poate, în fază de schiță, la Ministerul Agriculturii. Investitorii nu se cunosc. Valoarea totală a proiectului nu se cunoaște. Care-i diferența între acest proiect și proiectul cel din 2004 și o să meargă pe aceeași situație, pentru că acei care nu cunosc istoria riscă s-o repete, iar acei care cunosc greșelile și merg, așa, cu capul în zid, riscă să calce pe aceeași greblă.

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Ce ați invocat dumneavoastră este absolut tot realizat și pot să vă raportez punct cu punct.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Mulțumesc.

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vizavi de Piața Centrală. Eu vreau să vă asigur, domnule ministru, și cunoașteți acest lucru, că în jurul Municipiului Chișinău există zeci de proprietari care au consolidate cel puțin 33 de hectare de teren și ar putea să le pună la dispoziție sau să inițieze o afacere, o construcție în acest sens.

Vizavi de intervenția salvatoare și imperioasă a statului la acest moment, inițial, așa cum s-a spus de la microfonul nr.4, nu este adevărat, pentru că n-o să motivați dumneavoastră nici un agent economic să facă o investiție de un milion–două sau trei pe un teren care nu-i aparține.

Mult mai motivat și mai liniștit o să fie atunci când el o să aibă și terenul în proprietate.

În situația în care proprietatea terenului vă aparține, iar dumneavoastră îl invitați să construiască ceva acolo, cu siguranță și nu pe tot terenul, și nu pe toată cota, atunci este o speculație foarte mare și v-a ajutat colegul din Frațiunea PLDM când v-a spus că a existat o inițiativă eșuată în acest sens.

Eu susțin ceea ce s-a spus de la microfonul nr.3, pentru că statul nu trebuie să fie și ordonator, și jucător. Statul trebuie să creeze condiții, iar business trebuie să facă businessmanii, domnule ministru.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Întrebări?

Vă mulțumesc, domnule ministru.
Raportul comisiei,
Vă rog.

Domnul Vasile Bumacov:

Eu vă mulțumesc.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Stimați deputați,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, prezentat de Guvern, și expune următoarele.

Prin modificarea prezentului, prezentat de Guvern, propune excluderea a 33,03 hectare de teren cu destinație agricolă din anexă la Legea nr. 668, care se află în gestiunea Stațiunii didactice experimentale al Universității Agrare de Stat din Moldova.

Pentru amplasarea ulterioară a Centrului Agroalimentar Chișinău, Societate pe Acțiuni, al cărui fondator este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, fiind inițial și deținător al întregului pachet de acțiuni. Crearea Centrului sus-numit a fost prevăzută în Hotărârea Guvernului nr.741 din 17 august 2010 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare, care va avea ca scop comercializarea fructelor, legumelor și a altor produse vegetale.

Este de notat că, conform acestei hotărâri, suprafața totală necesară pentru amplasarea Centrului Agroalimentar este de 22,5 hectare, și nu de 33,03, cum se propune în proiectul în cauză, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.785 din 1 septembrie 2010.

Argumentele privind necesitatea creării Centrului Agroalimentar sînt aduse în nota informativă a Guvernului. În cadrul dezbaterilor în comisie, s-a stabilit că, conform Programului de dezvoltare a infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare, se preconizează finanțarea construcției Centrului Agroalimentar din următoarele surse:

1. Contribuția statului în mărimea valorii terenului proprietate publică, repartizat pentru construcția Centrului în modul stabilit și inclusă în capitalul statutar al întreprinderii cu forma organizatorico-juridică de societate pe acțiuni, formată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Mijloace financiare obținute de la vânzarea acțiunilor emise în scopul atragerii investitorilor autohtoni, producători agricoli, bănci comerciale, asociației de producători, comercianți, operatori logistici și străini.

3. Mijloace financiare obținute de la instituțiile internaționale sub formă de credit sau grant în baza mecanismelor reglementate de legislația în vigoare.

Consemnăm că modalitatea de finanțare, propusă în Program, nu poate fi atinsă fără a face derogări de la legislație și, în special, de la Legea nr.1308 din

25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare – cumpărare a pământului.

Dat fiind faptul că pentru construcția Centrului Agroalimentar va fi necesară schimbarea destinației terenului, iar articolul 12, alineatul (1) din legea sus-numită stipulează clar: compensarea pierderilor cauzate de la excluderea terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale Fondului silvic se efectuează în toate cazurile de către persoanele fizice și persoanele juridice interesate, indiferent de scopul excluderii terenurilor și tipul de proprietate asupra lor.

De asemenea, Comisia consideră necesar de specificat în lege, într-un articol aparte, că terenul se atribuie în folosință Societății pe Acțiuni „Centrul Agroalimentar Chișinău”, iar valoarea de piață a terenului se include ca aport în capitalul social al acestuia.

În cadrul dezbaterilor, au fost expuse mai multe propuneri ce țin de crearea Centrului Agroalimentar, inclusiv darea în concesiune a terenurilor întreprinderii private pe un termen limitat de 20 – 25 de ani, care nu au fost susținute de reprezentantul Guvernului și de majoritatea membrilor comisiei.

În cele din urmă, luând în considerare propunerile autorului, s-a ajuns la concluzia că cea mai bună variantă ar fi ca Centrul să fie construit de stat, în baza unui credit internațional, iar pentru rambursarea creditului, o parte de acțiuni, pînă la 50%, să fie vîndute doar după finalizarea întregului complex de construcții.

Prin avizele prezentate, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică propune dezbaterile proiectului în cadrul ședințelor plenare.

Comisia juridică, numiri și imunități propune ca Guvernul, în noua componență, să se expună vizavi de inițiativa respectivă. Aici menționăm că reprezentantul Guvernului a reconfirmat promovarea proiectului.

Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu majoritatea de voturi, a propus dezbaterile acestuia de către Parlament.

Tot cu majoritatea de voturi, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media propune proiectul de lege spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului.

Proiectul este susținut și de Comisia politică externă și integrare europeană.

În rezultatul dezbaterilor, luând ca bază avizele pozitive ale majorităților comisiilor permanente, comisia sesizată în fond a ajuns la concluzia că proiectul de lege poate fi susținut cu schimbarea concepției. Astfel, se propune de stipulat în lege:

1. Terenul cu suprafața de 33,03 hectare se transmite în folosință Societății pe Acțiuni „Centrul Agroalimentar Chișinău.”

2. Prin derogarea de la Legea nr.1308 privind prețul normativ și modul de vânzare – cumpărare a pământului nu se efectuează plata de compensare a pierderilor cauzate la excluderea din circuitul agricol menționat.

3. Valoarea de piață a terenului de 33,03 hectare se include ca aport în capitalul social al Societății pe Acțiuni „Centrul Agroalimentar Chișinău.”

În contextul celor expuse, cu amendamentele conceptuale sus-numite, Comisia agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului proiectul de lege cu numărul de intrare nr.2409 din 03. 09.2010 spre adoptare în primă lectură.

Propunerile concrete de îmbunătățire vor fi analizate și prezentate plenului Parlamentului în lectura a doua.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Întrebări?

Microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Spuneți, vă rog, dumneavoastră la comisie ați fost informat că acest teren a fost înregistrat în 2008 după Primărie, iar apoi, în 2010, sub același număr, nu știu cum apare, înregistrat la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Una la mână.

Și doi la mână. Ați fost informată, comisia, că sînt în litigiu în instanța de judecată?

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Am fost informat la comisie despre litigiul respectiv. Vreau să vă zic că s-a discutat foarte mult, au fost invitați reprezentanții Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și eu cred că ministrul agriculturii și industriei alimentare a explicat foarte amănunțit acest obiect.

Deci noi, în calitate de comisie, am constatat că, de fapt, din partea Consiliului local Ghidighici, a fost abuziv primită o astfel de decizie. Pentru că terenul respectiv este inclus în Legea nr.768 încă din anul 1995, nu avea dreptul nimeni să schimbe, să ajusteze sau să ia o altă decizie.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule președinte,

Abuziv sau nu abuziv, o să se expună instanța de judecată. Acum eu vă întreb: membrii comisiei erau informați sau nu? Căci eu, după cîte cunosc, unii membri ai comisiei spun că nici nu au știut de așa ceva. Iată, asta mă interesează: toți membrii comisiei au fost informați despre litigiu și despre hotărîrea de la OCT?

Domnul Ion Balan:

Eu v-am spus, că membrii comisiei au fost informați superficial pe subiectul dat.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Nicolae Olaru – Frațiunea PLDM:

Domnule președinte,

Spuneți, vă rog, după adoptarea Codului funciar, care ... eu astăzi am făcut o constatare, cu părere de rău, nu toți îl cunosc, după întrebările puse, acest pământ a fost supus privatizării? Adică, are cotași? Împărțit acolo cote?

Domnul Ion Balan:

Nu, nu.

Domnul Nicolae Olaru:

Nu. Colegii noștri din PL, care au promovat nu demult, în vara anului trecut, un proiect de lege, care mie tot mi-a părut dubios și s-au iscat foarte multe întrebări atunci când cotele sau parcelele de teren din extravilan este posibilitate de a construi. Asta a fost pentru orașul Chișinău, pentru localitățile din jurul orașului Chișinău. Cunoaștem această întrebare. Ce schimbă chiar și aceeași hotărâre a judecătii? Are de câștigat numai Primăria Ghidighici, chiar dacă și decizia va fi în folosul ei.

Iar, astăzi, eu aș propune ca noi, deputații, pentru că apare o problemă și o întrebare, chiar și la acei care ne privesc astăzi, la sutele de mii de fermieri, că atunci când în Parlament apare o întrebare de rezolvat în folosul producătorului agricol nu știu de ce se iscă foarte multe semne de întrebare. Și noi ne gândim deodată că o să fie greșeli. Și eu aș propune ca acest proiect de lege să fie aprobat în primă lectură, iar pentru a doua lectură, într-adevăr, de făcut acele propuneri, modificări, pentru ca să dispară dubiile acestea.

Domnul Ion Balan:

Mulțumesc.

Bine. Mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vreau să reamintesc colegilor că, în Republica Moldova, puterile sînt separate, iar în situația în care un teren se află în litigiu trebuie să hotărască instanța de judecată, altfel Parlamentul își arogă rolul și funcțiile puterii executive.

Pînă la votarea acestui proiect de lege, domnule Președinte al Parlamentului, solicităm o pauză de 20 de minute, jumătate de oră, timp în care o să discutăm și alt proiect de lege, pe care îl avem astăzi pe ordinea de zi, pînă o să fie pus la vot acest proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Păi, stați așa, potrivit Regulamentului, solicitarea pauzei ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Și convocarea ședinței Alianței, vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Păi, o facem acum?

Domnul Valeriu Munteanu:

Da, pînă la votarea acestui proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Domnule președinte al comisiei,

Eu vă mulțumesc.

Rog să luați loc.

Mai avem și luări de cuvînt, dar eu întrerup procesul de dezbateri pe marginea acestui proiect și am o propunere: noi avem cîteva proiecte, patru, de ratificări. Să le trecem măcar pe ele, fiindcă sîntem la subiectul nr.1, după care o să mergem în pauză și discutăm. De acord?

În aceste condiții... De fapt, o remarcă de ordin general, dar foarte importantă. Eu am să rog foarte mult fracțiunile parlamentare, am să rog comisiile, vorbind de ordinea de zi a ședințelor plenului Parlamentului pe următoarele două săptămîni, noi acum, ca niciodată, avem nevoie de consolidare, avem nevoie de o poziție comună pe toate problemele și mai ales în cadrul ședințelor plenului Parlamentului. Nu trebuie să vă explic de ce. Fiindcă este un specific al momentului de o importanță deosebită. Cu maximă atenție, să vedem, pentru viitor, toate proiectele să le pregătim pe platforma comisiilor parlamentare, pe platforma Alianței, pe platforma Biroului permanent, ca, venind aici, în plenul Parlamentului, într-adevăr, să dăm dovadă de această unitate și de această consolidare.

Continuăm. Avem patru proiecte privind documente de ratificare. Propunerea a fost să trecem ratificările și după aceasta să mergem la pauză. Deci primul proiect, proiectele nr.75, nu, invers, proiectele nr.71, nr.72, nr.74 și nr.75. Toate merg pe linia Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

Doamnă viceministru,

Vă rog, prezentarea.

Eu propun, stimați colegi, prezentarea să fie făcută la toate patru proiecte de către raportor, după care iese comisia și prezintă patru rapoarte și după aceea votăm.

Vă rog.

Doamna Dona Școla – viceministru al tehnologiei informației și comunicațiilor:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați domni deputați,

Se propun pentru ratificare mai multe documente, adoptate de Congresul de la Geneva a Uniunii Poștale Universale din 12 august 2008. Uniunea Poștală Universală este organizație internațională, înființată în 1874. Republica Moldova este membru plenipotențiar al acestui organism în 16 noiembrie '92. În perioada 23 iulie – 12 august 2008, la Geneva a avut loc cel de-al XVI-lea Congres al Uniunii Poștale Universale, care a votat mai multe documente și anume: Protocolul al Optulea adițional la Constituția UPU, Primul Protocol adițional la Regulamentul general al Uniunii, Convenția poștală universală și Protocolul final, adoptate la Congresul de la Geneva, respectiv din 2008, și aranjamentul privind serviciile poștale de plată, adoptat la Congresul de la Geneva.

Aceste documente au introdus anumite modificări în terminologia cu care funcționează această Uniune și anume: Constituția reprezintă actul fundamental al Uniunii, conține reguli organice și este ratificată de către autoritățile competente. Prevederile noi introduse sînt: sintagma „administrație poștală” a fost înlocuită cu sintagma „țară membru.” Datorită faptului că majoritatea obligațiilor statutare în Constituție au, prin natura lor, caracter guvernamental și că doar statele membre, iar nu administrațiile poștale pot realiza aceste acte de suveranitate, precum depline puteri și numai acestea pot dobîndi statut de gazdă a unui congres.

La fel, amendamentele importante vizează posibilitatea acordării operatorilor desemnați de a constitui uniuni retrînse, precum este Uniunea operatorilor poștali din Europa, recunoașterea oficială a operatorilor desemnați, garantarea dreptului operatorilor desemnați de a reprezenta propuneri referitoare la regulamente.

Respectiv, după ce s-a votat acest Protocol al Optulea la Constituție, restul documentelor au fost amendate cu modificările, în același sens, ale sintagmei „administrație poștală”, „țară membră” și „operatori desemnați.” La capitolul „Aranjamentul privind serviciile poștale de plată” au fost introduse noi dispoziții privind lupta împotriva spălării de bani și a finanțării terorismului, precum și ajustări la mecanismul de comunicare între operatori la transferurile bancare internaționale. Moldova beneficiază din faptul că este membră în această Uniune, în primul și în primul rînd, avînd acces la toate reglementările internaționale.

Scopul Uniunii este crearea și utilizarea spațiului poștal unic mondial, care asigură tuturor cetățenilor dreptul de a comunica, de a trimite și de a primi scrisori, colete în toate colțurile lumii. Și, cel mai important, oferă un mecanism unic de achitări între țări pentru schimbul reciproc de poștă.

Deci aceste patru proiecte au fost votate în 2008. Următorul congres va avea loc anul acesta și, în preajma congresului, se propune ratificarea documentelor anterior votate în 2008.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări? Nu sînt.

Doamnă viceministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman – *Fracțiunea PDM*:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectele de lege nr.71, nr.72, nr.74 și nr.75 și constată că ratificarea acestor patru documente ale Uniunii Poștale Universale sînt necesare pentru asigurarea punerii în practică a prevederilor acestor acte, bazate pe principiile unității teritoriului poștal și al libertății de tranzit. Acest fapt va contribui la favorizarea cooperării internaționale a Republicii Moldova în domeniul comunicațiilor, modernizarea serviciului poștal național și ameliorarea calității serviciilor oferite utilizatorilor.

Majoritatea comisiilor permanente, de asemenea, Direcția juridică au prezentat avize pozitive, pronunțîndu-se pentru ratificarea acestor patru documente. Propunem și noi, deci Comisia propune aprobarea acestor patru proiecte de lege în primă lectură și adoptarea lor în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Exercițiul de vot.

Proiectul nr.71. Îmi cer scuze. Cine este pentru aprobarea în primă lectură a acestui proiect rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul este aprobat.

Lectura a doua. Obiecții, fracțiunile parlamentare? Nu sînt.

Supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.71. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi,

Rog să-mi fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 26.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 30.

Domnul Marian Lupu:

– 30.

Vă mulțumesc.

56 de voturi „pro”.

Împotrivă?

Zero voturi.

Proiectul de Lege nr.71 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul nr.72. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

Lectura a doua obiecții? Nu sînt.

Cine este pentru adoptarea proiectului nr.72 în a doua lectură rog să voteze. La fel, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 26.

Sectorul nr.3 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

55 de voturi „pro”.

Proiectul de Lege nr.72 este adoptat în lectura a doua.

Deci împotriva?

Zero voturi.

Domnul Marian Lupu:

Proiectul de Lege nr.74. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

Obiecții, lectura a doua? Nu sînt. Cine este pentru adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.74 rog să voteze.

Rezultatele, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

– 29.

Sectorul nr.2 – 26.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

55 de voturi „pro”.

Împotriva?

Zero voturi.

Proiectul nr.74 este adoptat.

Și proiectul nr.75. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Mulțumesc.

Obiecții, lectura a doua? Nu sînt. În aceste condiții, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.75. Cine este pentru rog să voteze.

Rezultatele, stimați colegi.

N u m ă r ă t o r i i:

– 30.

Sectorul nr.2 – 26.

Domnul Marian Lupu:

56 de voturi „pro”.

Împotrivă?

Zero voturi.

Proiectul de Lege nr.75 este adoptat în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Acum, pauza solicitată de către colegi. Jumătate de oră? Jumătate de oră.
Revenim în ședință la ora 12.00.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Continuăm ședința plenului.

Urmare a discuțiilor pe care le-am purtat în această pauză anunțată, asupra proiectelor nr. 302, nr. 317, nr. 2387 și nr. 2409 se va fi lucra suplimentar și apoi ele vor fi incluse pe ordinea de zi a uneia din ședințele plenului Parlamentului pe săptămîna viitoare sau pe următoarea perioadă bisăptămînală. Din momentul în care toate verificările și coordonările vor fi făcute, revenim la ele pentru a fi adoptate.

În aceste condiții, avem încă trei subiecte la ordinea de zi. Proiectul de Lege nr. 1687 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, lectura a doua, rog comisia.

Stimați colegi,

Pînă cînd domnul președinte al comisiei vine la tribuna centrală, la solicitarea comisiei, voi propune atenției dumneavoastră și vom supune votului includerea pe ordinea de zi a unui proiect de hotărîre a Parlamentului, care este unul tehnic. Este vorba de proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție, la propria cerere. Dimineață am trecut cu vederea acest proiect.

Dacă nu aveți nimic împotrivă, supun votului propunerea de a include pe ordinea de zi acest proiect de hotărîre. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea este acceptată.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe roagă ca Legea nr. 2535 să fie transferată pentru săptămîna viitoare.

Domnul Marian Lupu:

De pe ziua de mîine?

Domnul Veaceslav Negruța:

Da, de pe ziua de mâine. Dar acum se pregătește agenda pentru ziua de mâine și m-au rugat ca să anunț.

Domnul Marian Lupu:

Da, de acord. Secretariatul, rog să se țină cont de acest lucru.

Domnule președinte al comisiei,

Vă rog, nr. 1687.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Proiectul de Lege nr. 1687 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost examinat și aprobat în primă lectură la 9 decembrie 2011. Deci e de menționat că reglementările proiectului din articolul 1, ce țin de aplicarea răspunderii pentru transportarea ilegală a călătorilor, au fost deja adoptate ca urmare a includerii lor în articolul 36 al proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Adică, cu referire la politica bugetar-fiscală, adoptată de noi la 23 decembrie 2011.

Cu această ocazie, vreau să anunț unii deputați, care m-au întrebat de unele amendamente făcute. Cu părere de rău, amendamentul a venit după ce a fost adoptată politica bugetar-fiscală, care a întrunit și acest articol 1 din această lege. Având în vedere cele expuse, deci pentru proiectul de Lege nr.1687 a rămas un singur articol, articolul unic, cu modificarea articolului 332 prim – „Încălcarea regulilor de transportare în țară a străinilor”.

Deci proiectul îl aveți la dumneavoastră. Eu nu vreau să dau citire acestor alineate din acest proiect al Comisiei juridice, numiri și imunități. Deoarece alte reglementări, alte amendamente, vreau să vă spun, nu au parvenit, deci se propune pentru adoptarea proiectului de Lege nr. 1687 în lectura a doua.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri pentru lectura a doua.

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Președinte,

Eu, pe de o parte, mă bucur că s-a revenit la acest proiect de lege, atunci am discutat și văd că, dacă încercăm să ne auzim unul pe altul, găsim un numitor comun. Pe de altă parte, articolul 332 prim, care este prezentat acum ca un articol unic, eu îl am în varianta pe care am scos-o de pe portalul Parlamentului. Dacă vorbim despre aceeași variantă al acestui proiect de lege, am câteva propuneri de ordin redacțional, pe care aș vrea să le anunț de la microfon. Poate dumneavoastră ne citiți totuși articolul 332 prim, deoarece el este, din câte am văzut, puțin diferit de varianta inițială, care ne-a fost prezentată de Guvern în primă lectură. Adică, din punct de vedere iarăși vreau pentru stenogramă și pentru a îmbunătăți acest...

Domnul Victor Popa:

De ce să vi-l citesc? Îl aveți în raportul... care este multiplicat în raportul comisiei. Eu nu mă refer la proiect, poate nu aveți proiectul. Dar în raportul comisiei varianta articolului 332 prim o aveți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine, atunci eu fac propunere după proiectul de raport pe care dumneavoastră îl aveți. La articolul 332 prim alineatul (1), deci aducerea de către transportatori în Republica Moldova a străinilor care nu posedă, în proiect este scris: „viza acordată”, propun să fie: „viză valabilă”. Deoarece permisul de ședere, documentele se referă la valabilitate. Viza poate fi acordată, dar s-ar putea să nu fie valabilă. Deci înlocuirea cuvântului „acordată” cu „valabilă”, dacă sînteți de acord, domnule Popa.

Domnul Victor Popa:

Domnule Ghilețchi,

Eu vreau să vă spun că acest proiect el este racordat cu alt proiect, altă lege, privind statutul străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, în care este scris destul de clar ce documente trebuie să posedă cetățeanul care traversează frontiera Republicii Moldova. Noi am racordat acele cerințe din acea lege cu aceasta. Eu acum nu vreau să abuzez de timpul care este... Dacă redacțional, noi o să verificăm. Dar vreau să vă spun că aceste două legi trebuie să fie în unison, deci în acest articol 322 și prevederile din articolul 6, dacă nu mă înșel, din legea despre care v-am spus.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Sînt absolut de acord cu dumneavoastră, domnule Popa. Dar este vorba de un adjectiv, adică acolo se referă la vize. Viza poate fi valabilă, pentru că, repet, o viză acordată s-ar putea să fie și nevalabilă la momentul intrării pe teritoriul Republicii Moldova.

O altă propunere. Tot în acest alineat sună așa: „Dacă prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se prevede altfel”. Propunerea mea este următoarea. „Dacă legislația națională sau tratatele internaționale” și în continuare conform textului. Vă explic de ce.

Noi avem o serie de țări cu care sau față de care noi am anulat obligativitatea vizei. Dar acest lucru nu este prevăzut în tratatele internaționale. Acest lucru este prevăzut în legislația națională. Și ori de câte ori noi mai adăugăm o țară la această listă, o facem printr-o lege a Parlamentului, adică printr-o modificare a legii Parlamentului.

De aceea, propun să fie: „dacă legislația națională sau tratatele internaționale” și în continuare conform textului. Aceasta este o propunere.

Și la alineatul (2) sună în felul următor: „În condițiile prevăzute la alineatul (1), refuzul transportatorului de a asigura transportarea imediată” și în continuare conform textului.

Propun o variantă textuală care mi se pare mult reușită, deoarece alineatul (1) nu prevede condiții. Alineatul (1) se referă la situații când un cetățean străin vine în Republica Moldova, fără acte în regulă. De aceea, propun următoarea redacție: „Refuzul transportatorului de a asigura transportarea imediată a străinilor care cad sub incidența alineatului (1)” și în continuare conform textului.

Pentru că noi vorbim de o serie de cetățeni străini, care vin în Republica Moldova cu anumite încălcări. Aceștia trebuie transportați înapoi de către transportatori. Și atunci sună mai bine, este lingvistic și este corect juridic, mi se pare, această propunere.

Și a treia, ultima. La alineatul (3), dumneavoastră spuneți Serviciul Grăniceri. Noi am adoptat legea și avem Poliția de Frontieră, adică acum cred că ar trebui să apară acolo: către Poliția de Frontieră această informație să fie furnizată de către transportatori.

Domnule Președinte al ședinței,

Acestea sînt propunerile, cred redacționale, dacă comisia consideră acum sau pe urmă, dar aș vrea să fie luate în seamă, pentru că sînt pentru îmbunătățirea acestui text, care s-a propus acum spre adoptare în Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Da, domnule Popa.

Domnul Victor Popa:

Vă mulțumesc mult.

Aș vrea, pur și simplu, să vă spun că acest proiect a fost discutat deja nu o dată la ședința Comisiei juridice, numiri și imunități, la care aveți trei reprezentanți, domnule Ghilețchi. Și atunci toate amendamentele făcute trebuie prezentate în scris. Înainte de ședința comisiei. Mă iertați, dar deja când venim aici deci și dacă dăm peste cap a treia oară același proiect de lege, departe n-o să ajungem noi, tot punînd virgule.

Dacă este vorba de redacție. Există grupul redacțional, care va lucra cu aceste texte. Nu trebuie acum să ne băgăm noi în chestiile acestea în care, poate, nu pricepem. Eu nu pun mîna în foc acum să vă spun dumneavoastră și nici nu vă recomand nici dumneavoastră. Pentru că trebuie să consultăm specialiștii din domeniu, care să ne spună cum va fi corect din punct de vedere redacțional. Cît privește din punct de vedere juridic, eu v-am expus opinia.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Popa,

Vă dau perfectă dreptate, eu am făcut amendamente, dar ce s-a întîmplat este lucrul următor. Eu înțeleg realitățile. Dumneavoastră veniți acum, în plen, cu o variantă care n-a fost discutată în primă lectură. Eu am luat cunoștință de ea doar post-factum. Mai cu seamă, nu vreau să pretind la ceva. Uitați-vă în raportul

comisiei. Dumneavoastră spuneți: avînd în vedere cele expuse de deputatul Valeriu Ghilețchi. Eu n-am fost invitat la ședință. N-am știut că ați propus o nouă modificare a acestui articol.

Dacă era varianta inițială a Guvernului, aveți perfectă dreptate, nu veneam cu aceste propuneri acum, din mers. Dar pentru că la comisie s-a propus o altă variantă, puțin diferită de cea inițială, am considerat că aceste propuneri doar vor îmbunătăți acel text.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Domnule Președinte al comisiei,

Bine, avem situația regulamentară care, într-adevăr, spune foarte clar care sînt procedurile de înaintare ale acestor propuneri. Pe de altă parte, din cele pe care le-am auzit eu în cadrul acestor propuneri, este o opinie subiectivă. Nu prea văd lucruri care schimbă sensul.

De exemplu, Poliția de Frontieră. Eu gîndesc că, în general, de la bun început și autorii... A, de fapt, nu că este de la 20.07.2011. Cel puțin, grupul de redactori... Clar ca buna ziua că odată cu adoptarea legii, că noi am spus că nu mai există trupe de grăniceri și am transformat în Poliția de Frontieră, în mod automat aceste lucruri trebuie să ajusteze sau viza... „Viza valabilă” din nou nu schimbă sensul, ci face, într-un fel, o precizare.

Adevărul este că, într-adevăr, regimul de vize este acordat sau specificul, da, este acordat nu doar prin acorduri internaționale, dar și prin legi organice. De exemplu, scutirea cetățenilor statelor membre UE și ai unui șir de alte state s-a făcut nu prin acord bilateral, s-a făcut printr-o lege organică.

Deci concluzia. Eu vă rog să vă apreciați, dacă, într-adevăr, aceste propuneri nu vin să schimbe sensul, ele nu vin să schimbe conținutul, ci se arată, într-adevăr, niște lucruri de precizare, de ordin redacțional, atunci în procesul de definitivare a acestui proiect de lege. Dar dacă, din contra, dumneavoastră, domnule președinte al comisiei, considerați că ele sînt propuneri de fond, apoi este o altă situație. Atunci ar trebui de examinat încă o dată și de votat. Cum spuneți, cum percepeți dumneavoastră? Eu le percep mai mult ca tehnice cam pe toate.

Domnul Victor Popa:

Nu, nu schimbă esența, domnule Președinte. De redacție, o să le redactăm, desigur.

Domnul Marian Lupu:

De acord, eu vă mulțumesc.

Alte propuneri nu sînt. Eu vă mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Stimați colegi,

În contextul raportului comisiei de profil și al celor discutate în cadrul dezbaterilor pe marginea proiectului nr. 1687, propun adoptarea acestui proiect de lege în lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi numărători,
Rog concursul dumneavoastră la fixarea pentru stenogramă a rezultatelor votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 26.

Sectorul nr. – 28.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

54 de voturi „pro”.

Împotrivă?

– 0 voturi.

Proiectul nr. 1687 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege nr. 1991 pentru completarea Codului de procedură civilă.
Lectura a doua, rog comisia.

Domnule Popa, vă rog.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Proiectul de Lege nr. 1991 din 2 iulie 2010 pentru completarea Codului de procedură civilă a fost examinat și aprobat în primă lectură de Parlament la 19 decembrie 2011. Este de menționat că în cadrul examinării pentru prima lectură a fost aprobată redacția definitivă a proiectului, care prevede amendarea Legii privind protecția mărcilor cu propuneri ce se refereau, inițial, la completarea Codului de procedură civilă.

Prezentul proiect de lege a fost dezbătut în cadrul ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități, pentru a fi prezentate spre examinare în lectura a doua.

Concomitent, au fost examinate amendamentele și propunerile referitoare la conținutul reglementărilor proiectului, inclusiv cele expuse de deputați în cadrul examinării lui pentru lectura întâi.

Rezultatele examinării și decizia Comisiei juridice, numiri și imunități asupra propunerilor la prezentul proiect de lege se conțin în anexa la prezentul raport.

Pe marginea celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege nr. 1991 din 2 iulie 2010 în lectura a doua, cu amendamentele propuse, ce se conțin în anexă la prezentul raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc.

Alte propuneri decât cele indicate în raportul comisiei? Nu sînt.

Domnule președinte,

Vă mulțumim.

Stimați colegi,
Proiectul nr.1991. Cine este pentru adoptarea acestuia în lectura a doua în condițiile raportului comisiei de profil, rog să voteze.

Stimați colegi numărători,
Lectura a doua.

N u m ă r ă t o r i i:
Sectorul nr. – 28.

Domnul Marian Lupu:
Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:
Sectorul nr. 2 – 25.

Domnul Marian Lupu:
Mulțumesc.

53 de voturi „pro”.

Împotrivă?

Zero voturi. Proiectul de Lege nr. 1991 este adoptat în lectura a doua.

Stimați colegi,

Înainte de a examina proiectul nr. 2819, să nu uităm deci, am propus atenției dumneavoastră, am votat includerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr. 246.

Proiect de Hotărîre privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție. Proiect care propune că domnul Mihail Macari se eliberează din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Articolul 2. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

Din nota explicativă reiese foarte clar că persoana menționată, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, a fost numită în funcția de judecător într-o instanță judecătorească alta decît Curtea Supremă de Justiție. Și acest transfer a generat necesitatea eliberării domniei sale din funcția anterioară de judecător la Curtea Supremă de Justiție. Iată tot contextul acestui proiect. Pe care motiv, propun să-l votăm prin adoptare.

Cine este pentru adoptarea proiectului nr. 246 rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc. Proiectul nr. 246 este adoptat.

Proiectul de Lege nr.2819 pentru completarea unor acte legislative. uvernul. Ministerul de Externe.

Domnul Mihai Căpățînă – Secretar general al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Ministerul de Externe a elaborat proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative, inclusiv Legea nr. 269 din 9 noiembrie 1964 cu privire la ieșirea și

intrarea în Republica Moldova și Legea nr. 242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.

Intenția ministerului este doar de a introduce termenul de „titlu de călătorie” în legislația națională și de a garanta dreptul persoanelor de a intra în Republica Moldova în baza titlului de călătorie. Una din cele mai importante funcții ale misiunilor diplomatice, ale oficiilor consulare ale Republicii Moldova este acordarea asistenței consulare cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv la revenirea în țară, în cazul în care aceștia nu dispun de careva acte de călătorie.

În situații de acest gen, funcționarii consulari eliberează titlu de călătorie, care este un document provizoriu ce permite naționalului să revină în țară.

Titlul de călătorie este eliberat de către ambasade și consulatele Republicii Moldova. Termenul de valabilitate al titlului de călătorie este de până la 30 de zile, termen suficient pentru ca cetățeanul Republicii Moldova să revină în țară.

Legea nr. 269 din 9 noiembrie '94 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, în calitate de act normativ specializat care reglementează în mod nemijlocit procedura de traversare a frontierei de stat, garantează cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor străini și apatrizilor dreptul de ieșire și intrare în Republica Moldova, stabilește restricții temporare la acest drept, reglementează modul de eliberare a actelor de ieșire și de intrare și de soluționare a litigiilor privind eliberarea acestor acte, dar nu conține vreo referire la posibilitatea de a intra în Republica Moldova în baza titlului de călătorie.

Astfel, considerăm oportun de a completa articolul 1 al Legii nr. 269 din 9 noiembrie '94 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova cu alineatul (1¹) care să prevadă că cetățenii Republicii Moldova, indiferent de domiciliul acestora, precum și străinii cu drept de ședere valabil în Republica Moldova, care se află în străinătate și nu sînt în posesia unui document de identitate valabil pentru revenirea în Republica Moldova, au dreptul de a intra în Republica Moldova în baza titlului de călătorie eliberat de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova.

De asemenea, Legea nr. 242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare, deși reglementează în anexa 2 cuantumul taxei consulare pentru titlul de călătorie, aceasta nu definește termenul de titlu de călătorie.

Astfel, prin completarea articolului 2 al legii menționate, cu privire la taxele consulare, cu noțiunea de „titlu de călătorie”, acest termen va fi definit juridic în legislația națională și va reflecta natura juridică a acestui document.

După adoptarea acestei legi, Guvernul va aproba un regulament care va reglementa modul depunerii și soluționării cererilor pentru eliberarea titlului de călătorie, forma și conținutul acesteia.

Noul regulament va înlocui regulamentul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la eliberarea titlului de călătorie din '96 care, în mare măsură, nu corespunde realităților existente.

Această inițiativă legislativă nu are scopul de a introduce un act de identitate nou sau un act de călătorie nou care ar necesita cheltuieli financiare adiționale.

La momentul actual, misiunile diplomatice procură aceste blanchete de titluri de călătorie din bugetul aprobat pentru întreținerea misiunilor diplomatice. Costul unui titlu de călătorie, al unei blanchete este de un leu 35 de bani.

Ca informație. Pe parcursul anului 2010, au fost eliberate 21 de mii 534 de titluri de călătorie cetățenilor Republicii Moldova care, din diferite motive, nu dispuneau de acte de călătorie valabile.

Completările propuse de către Ministerul de Externe corespund parțial prevederilor deciziei reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 25 iunie '96 privind documentele de călătorie provizoriu.

Deoarece în această decizie a statelor membre se prevede că titlul de călătorie eliberat de către statele membre, cetățeanul acestor state poate călători nu doar să revină în țară, dar poate să meargă și în al treilea stat, terț, dar aceasta din simplul motiv că ei nu necesită viză și pot să călătorească în baza actelor de identitate naționale, dar nu a pașapoartelor.

Cetățenii Republicii Moldova acest lucru nu-l pot obține din simplul motiv că necesită viză, dar viza pe titlu de călătorie se aplică doar în cazul în care cetățeanul Republicii Moldova se reîntoarce în Republica Moldova pe cale terestră și trece printr-o țară care nu, în acest caz, necesită viză pentru a tranzita.

Proiectul de lege a fost coordonat cu toate instituțiile de stat din Republica Moldova și a fost înaintat, ulterior, la Guvern pentru adoptare.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Corman:

Da, vă mulțumesc.

Domnule Secretar general,

Unul din scopurile de bază ale prezentei legi este armonizarea legislației noastre cu cea comunitară și, în special, așa, cum ați menționat, este vorba aici de Decizia Consiliului Uniunii Europene 96/409.

După cum vă amintiți, noi am dezbătut pe acest proiect de lege în comisie și o întrebare sau un semn de întrebare, care l-am avut atunci, era referitor la posibilitatea eliberării acestor titluri de călătorie străinilor, adică apatrizilor.

E normal că funcționarii noștri consulari trebuie să facă acest lucru.

Dar întrebarea era privind străinii. Vă rog să ne spuneți dacă ați verificat încă o dată și dacă, într-adevăr, aceasta nu vine în contradicție cu decizia Consiliului Uniunii Europene.

Domnul Mihai Căpățînă:

Mulțumesc de întrebare.

Domnule deputat,

Vreau să vă aduc la cunoștință că, în conformitate cu decizia statelor membre, punctul 6 prevede că fiecare stat membru poate extinde aplicarea acestor reguli de eliberare a documentelor provizorii pentru persoane aflate în legătură cu acestea și pe care este dispus să le admită.

Astfel, cetățenii, în acest caz ai Republicii Moldova, care au un permis de ședere într-un stat, unui stat din Uniunea Europeană, sînt în drept să se adreseze către misiunea acestui stat în cazul în care au pierdut actele de identitate, pentru a obține un titlu de călătorie și de a reveni în statul unde au permis de ședere, dacă permisul este valabil și persoana îl deține.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Și a doua întrebare. În cazul în care noi menținem această prevedere cu străinii, nu credeți că ar fi judicios ca să fie păstrată formularea din articolul 76 din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, unde se spune că misiunile noastre eliberează titlu de călătorie străinului care, din motive obiective, nu poate obține un asemenea document de la reprezentanța diplomatică a țării al cărei cetățean este. Deci ca să respectăm și această prevedere din legislația noastră.

Domnul Mihai Căpățînă:

Sînt de acord cu dumneavoastră, domnule deputat, din simplul motiv că a fost o scăpare și nu s-a ținut cont de alineatul (2) articolul 4 al Legii nr. 780 din 27 decembrie 2001, care prevede că actul eliberat ulterior trebuie să fie în concordanță cu actul legislativ și, în acest caz, noi trebuie să ținem cont de articolul 76 din Legea nr. 200 privind statutul străinului în Republica Moldova.

Sînt de acord...

Domnul Igor Corman:

Da, bine.

Mulțumesc.

Atunci pentru lectura a doua eu o să depun un amendament la acest articol.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Secretar general,

Eu am o întrebare generală și pentru colegii care doresc să înțeleagă mai mult din proiect.

În principiu, obiecții nu sînt, dar întrebarea este: cum îmbunătățește calitativ acest proiect de lege situația care este la ora actuală și care va fi ea după adoptarea acestei legi?

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Căpățînă:

Domnule deputat,

Vreau să vă aduc la cunoștință, după cum am informat, că intenția ministerului a fost, în primul rînd, de a introduce termenul de titlu de călătorie în legislația națională, deoarece astăzi lipsește cu desăvîrșire.

Doi. Prin regulamentul care va fi elaborat ulterior adoptării acestor modificări ale legislației, va fi stipulată metoda de eliberare, termenul de valabilitate, securitatea acestui document etc., în strictă conformitate cu decizia statelor membre, ca să corespundă actul nostru de călătorie.

Acesta este un act de călătorie, nu de identitate, să corespundă acestor prevederi.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc pentru clarificare.

Și o a doua întrebare. Prin adoptarea acestui proiect de lege, apropiem liberalizarea regimului de vize sau nu?

Domnul Mihai Căpățînă:

(Rîde) Acesta nu ține de, anume, nemijlocit, de liberalizarea regimului vizelor. Dar încă o dată dăm, aș spune, un semnal că noi aducem actele noastre de identitate și călătorie, în acest caz, în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

Domnul Mihai Godea:

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Secretar general,

Zîmbetul acesta față de întrebarea domnului deputat Godea nu știu dacă va fi salutat de către ministru. Trebuie să fiți mai serios, reprezentînd ministerul aici, în Parlament.

Dacă vorbim de liberalizarea regimului de vize, atitudinea trebuie să fie corespunzătoare.

Întrebare. Avînd în vedere cele expuse de dumneavoastră, legat de faptul că noi n-am avut pînă în prezent această noțiune în legislație, legat de acest document de călătorie, Direcția juridică a Parlamentului, am văzut, a făcut o propunere să mai adăugăm un articol la acest proiect de lege, un articol care ar cere Guvernului, în termen de 6 luni, să aducă legislația în armonie cu această lege.

E o practică legislativă, adică mai mult ține de tehnica legislativă și am vrut să vă întreb dacă sînteți de acord cu introducerea acestui nou articol în proiectul de lege în lectura a doua?

Domnul Mihai Căpățînă:

De acord. Dar noi am... și la prezentarea comisiei a acestui proiect de lege noi am notificat și am informat că, ulterior, noi deja lucrăm asupra elaborării acestui regulament și am menționat și astăzi că regulamentul din '96 este demult depășit și nu corespunde realităților.

Dar nu văd.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dar, vedeți, elaborarea regulamentului are o bază juridică cînd avem un articol în legea organică care cere Guvernului să facă acest lucru. Adică, după mine, doar vă ajutăm prin aceasta și, totodată, vă dăm o bază juridică pentru a elabora și aproba acest regulament printr-o hotărîre de Guvern.

Domnul Mihai Căpățînă:

Nu, aici nu văd nici o problemă ca să fie introdus un astfel de articol.

Dar încă o dată vă informez că asupra regulamentului deja se lucrează și cred că în timp de o lună–două va fi finisat deja noul regulament privind eliberarea titlurilor de călătorie.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă de către Guvernul Republicii Moldova.

Acest proiect a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în scopul ajustării cadrului juridic național și vizează eliberarea și utilizarea de către cetățenii Republicii Moldova și de către străini cu drept de ședere permanentă sau provizorie în Republica Moldova a titlului de călătorie, precum și în vederea înlăturării lacunelor existente în legislația în vigoare ce reglementează procesul de traversare de către acesta a frontierei de stat.

Comisiile parlamentare permanente și Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, prin avizele sale, s-au expus pentru examinarea prezentei inițiative legislative în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului, înaintînd la conținutul proiectului unele obiecții și propuneri care vor fi examinate de către comisie pentru lectura a doua.

În contextul celor expuse, comisia propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea prezentului proiect de lege în lectura întâi.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Luare de cuvînt, doamna Frumosu.

Doamna Elena Frumosu – Frațiunea PLDM:

Onorat Parlament,

Domnule Președinte,

Principiul supremației drepturilor omului se fundamentează pe prioritatea drepturilor persoanei.

Principul presupune realizarea unei politici care să încurajeze propășirea acestor drepturi în scopul satisfacerii nu doar a necesităților publice sau colective, ci și a menținerii unui contact direct cu cetățenii pentru a adapta acțiuni politice la nevoile și aspirațiile lor.

Anume prin astfel de acțiuni este atins echilibrul dintre rațiunile statului și drepturile garantate ale cetățeanului.

În acest context se înscrie și proiectul de Lege nr. 2819 care vine să faciliteze situația cetățeanului Republicii Moldova aflat peste hotarele țării, care, din anumite cauze, a rămas fără acte de identitate și apare necesitatea obținerii documentelor de reîntoarcere în țară.

Acordul dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind facilitarea eliberării vizelor conține prevederi separate care reglementează modul de plecare în cazul pașapoartelor pierdute sau furate.

În special, articolul 8 stipulează că cetățenii moldoveni care și-au pierdut sau căror li-au fost furate actele de identitate pe perioada șederii pe teritoriul unui stat membru pot părăsi acel teritoriu în baza unor acte de identitate valabile care le conferă dreptul de a trece frontiera.

În circumstanțele sus-numite misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Republicii Moldova au posibilitatea de a elibera titluri de călătorie care permit posesorului să se întoarcă în țară.

În acest context, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene ne prezintă cifra de 21 de mii 534 de titluri de călătorie eliberate doar în anul 2010. Este o cifră prea mare pentru a nu fi luată în serios și ne vorbește despre un număr impunător de persoane care sînt în dificultate de a se întoarce în țară, acasă, care au trecut printr-o procedură deloc perfectă și depășită în mare parte de realitățile vremii pentru a obține titlul de călătorie.

Actualmente, Legea nr. 269 din noiembrie 1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nu conține expres prevederile posibilității de a intra în țară în baza actului de identitate numit titlu de călătorie.

În acest context și pornind de la faptul că una din cele mai importante funcții, într-adevăr, ale misiunilor diplomatice și oficiilor consulare sînt acordarea asistenței consulare cetățenilor Republicii Moldova la revenirea în țară în cazul în care aceștia se află în dificultate, proiectul propus vine să optimizeze aspectul juridic, înlăturînd lacunele cadrului legal, să clarifice procedura de trecere a frontierei de stat în cazurile în care cetățenii se află în străinătate și nu sînt în

posesia unui document de identitate valabil pentru revenirea în Republica Moldova și, desigur, vine să garanteze dreptul cetățeanului de a intra în țară.

Proiectul comunică și stabilește primul pas spre îmbunătățirea procedurii de obținere a titlului de călătorie în legislația națională.

În acest scop, propun forului legislativ să susțină acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă deputat.

Stimați deputați,

Supun votului aprobarea acestui proiect în primă lectură, în baza raportului prezentat de către comisie. Cine este pentru susținerea acestui proiect rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Pentru Ora interpelărilor astăzi a fost invitat în ședința de plen a Parlamentului ministrul finanțelor, la solicitarea sau în baza interpelării deputatului Dodon, pentru a răspunde la întrebarea privind neachitarea salariilor funcționarilor din domeniul medical, precum și pentru a răspunde la întrebarea deputatului Godea privind neachitarea salariilor pedagogilor.

Poftim, domnule ministru.

Domnul Veaceslav Negruța – ministrul finanțelor:

Stimată doamnă vicepreședinte,

Onorat Parlament,

Vizavi de finanțarea și, în special, ce ține de plata salariilor în domeniul sănătate. Toate instituțiile din domeniul sănătate, finanțate de la bugetul de stat, au primit finanțarea sută la sută din bugetul de stat.

Al doilea aspect ține de instituțiile medicale, care sînt finanțate, prin acordarea de servicii medicale, de către Compania Națională de Asigurări în Medicină. Respectiv, în baza documentelor care se prezintă de către aceste instituții medicale, se face finanțarea. În acest caz, finanțarea se face atît din resursele care sînt la dispoziția Companiei, cît și din transferurile care se fac de la bugetul de stat.

În bugetul de stat pentru transfer către Compania Națională de Asigurări în Medicină este prevăzută o sumă de 2,2 miliarde de lei, dintre care, pentru luna ianuarie, a fost prevăzută suma de transfer de 180 milioane lei. Din această sumă, de 180 milioane de lei – 80 de milioane de lei au fost transferați, plus, în conturile Companiei Naționale, mai sînt încă aproximativ 400 milioane de lei. Respectiv, problema cu finanțarea nu există și plățile trebuie să fie făcute deplin și ritmic.

Dacă sînt careva informații concrete vizavi de anumite instituții, rugăm să ni le prezentați și o să clarificăm situația, cu fiecare instituție în parte, care a fost motivul.

Cît privește domeniul educației. Finanțarea instituțiilor din domeniul educației, care se face de la bugetul de stat, este integral efectuată, sută la sută, pentru lunile și ianuarie, și februarie.

Cît privește finanțarea instituțiilor din domeniul învățămîntului, cum sînt școlile și liceele, ține de competența autorităților publice locale, care efectuează această finanțare.

Transferurile de la bugetul de stat către autoritățile publice locale au fost efectuate din suma de 322 de milioane de lei pentru luna ianuarie integral transferat. Din suma de 322 de milioane lei, prevăzută pentru luna februarie, au fost transferați, cu excepția a 35 de milioane de lei, care pleacă mîine către autoritățile publice locale, conform graficului prestabilit.

Vreau să atrag atenția vizavi de responsabilitatea autorităților publice locale la capitolul “Finanțarea instituțiilor din învățămînt.” Și vreau să aduc la cunoștință că, conform situației operative la ziua de astăzi, prezentată de către autoritățile publice locale, rămîne neachitată sau datorii la salarii o sumă de 30 de milioane de lei.

În mare parte, ce ține de trei autorități publice locale și acele întârzieri sau rețineri care au avut loc pe parcursul lunilor decembrie – ianuarie, e vorba de neaprobarea de către autoritățile publice locale a bugetelor, e vorba de Briceni, Chișinău și Găgăuzia.

La momentul actual, toate aceste autorități publice locale, cu excepția Chișinăului, care urmează, în timpul apropiat, să-și aprobe bugetul în a doua lectură, au bugetele aprobate și motiv de careva rețineri chiar nu există, ține doar de autoritatea publică locală să distribuie banii care vin de la Chișinău și din bugetele locale, pentru a stinge datoriile salariale care mai există.

Din nou, vreau să atrag atenția că soldurile, în bugetele autorităților publice locale, la ziua de azi, sînt peste 480 de milioane de lei. Din nou, nu e vorba de lipsă de mijloace financiare, ci poate să fie, în unele situații, anumite cazuri concrete, dacă sînt informații, rog să ne prezentați și atunci vom contacta și colegii din teritoriu, ca să clarificăm situația.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule ministru.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

De fapt, ați confirmat că ar putea exista careva restanțe pentru luna ianuarie, dacă am înțeles corect ultimul pasaj, la care v-ați referit, însă dumneavoastră spuneți că nu ține de problemele de finanțare de la bugetul de stat către bugetele autorităților publice locale. Corect am înțeles?

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu am spus despre finanțarea instituțiilor din domeniul învățămîntului, care ține de bugetele autorităților publice locale. Cît privește de bugetul de stat,

transferurile prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2010 ... 2012, pardon, pentru lunile ianuarie și februarie se execută conform graficului.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Informația de care dispunem noi și care vine din teritoriu, și eu o să vă dau și cazuri concrete, ne vorbește despre altceva, că în mai multe instituții medicale și motivează prin netransferul de la bugetul de stat la CNAM. Și, din informațiile de care dispunem noi, se motivează prin faptul că, și probabil știți, pentru luna ianuarie FISC-ul nu a îndeplinit planul care se face lunar, din 450 milioane planificate nu a executat 91 de milioane. Și se argumentează prin aceasta că nu s-a asigurat Planul de către FISC și nu se transferă banii. Nu, eu vreau să confirmați sau să infirmați această informație.

Domnul Veaceslav Negruța:

Ce anume? Pentru că ați constatat trei lucruri, la care vreți răspunsul?

Domnul Igor Dodon:

Că neexecutarea planului de către FISC nu a permis transferul către CNAM.

Domnul Veaceslav Negruța:

Ceea ce ține de transferuri sînt ritmice și în deplină măsură, cu excepția, am spus, că din 180 de milioane în ianuarie, care a fost prevăzut ca și transfer către CNAM, au fost transferați 80, suma restantă va fi transferată în zilele următoare. Dar acesta nu este motiv ca să nu fie efectuată finanțarea ulterioară a serviciilor medicale contractate. Pentru că în depozitele sau în conturile CNAM este o sumă suficientă de mijloace financiare, aproape 400 de milioane, care pot fi date la achitarea acestor plăți.

Cît privește neîncasările sau suma prevăzută ca și încasări la buget. Este adevărat, nu a fost realizată încasarea a 100% a prevederilor la venituri în luna ianuarie, dar a fost o lună specifică, luna ianuarie, cînd activitatea economică, din păcate, a fost una un pic mai lentă, mai puțin pronunțată și, plus, am avut anumite blocaje legate de condițiile de iarnă.

Dar, conform tendințelor din ultimele zile, noi revenim la normalitate și acel disconfort sau handicap, pe care l-am avut înregistrat în rapoartele prezentate, inclusiv în Parlament, vizavi de executarea bugetului pentru prima lună, va fi acoperit.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Eu știu foarte bine că există solduri trecătoare, însă, dumneavoastră, de asemenea, știți foarte bine că soldurile, la sfîrșitul anului precedent, sînt mai mici comparativ cu începutul anului. Și puteți să ne spuneți și cifra cu cît?

Domnul Veaceslav Negruța:

Da, eu pot să vă spun și de ce. Pentru că asta e mult mai important.

Domnul Igor Dodon:

Și cu cât?

Domnul Veaceslav Negruța:

Grantul, care trebuia să fie, tranșa grantului de 30 de milioane de euro, care trebuia să intre în decembrie, a fost lăsată și va veni la sfârșit de luna februarie, pentru că erau anumite proceduri ce țin de Comisia Europeană. Pentru că în buget erau prevăzute acele solduri care trebuiau să rămână la situația din 31 decembrie.

Dar ce ține cu cât. Nu este o problemă, sînt 400 de milioane reducerea soldurilor la sfârșit de an față de începutul anului.

Domnul Igor Dodon:

De fapt, ceea ce preîntîmpinam, cînd ați venit cu rectificatul, că o să mîncăm soldurile către sfârșitul anului.

Și, domnule ministru, dacă totuși am început discuția, reducerea sau neîncasarea la 90 de milioane de către Serviciul Fiscal, în opinia dumneavoastră, în luna ianuarie, se datorează la ce?

Domnul Veaceslav Negruța:

Sînt mai mulți factori. Am spus și am dat explicația vizavi de activitatea economică. Unul. Doi. Condițiile climaterice care au stopat mobilitatea agenților economici, inclusiv vedem și pe filiera vamală, dar și ulterior pe intern ce ține de administrarea fiscală. Trei. Sînt efectele de intrare în vigoare a Legii bugetului de stat cu întîrziere. Pentru că prevederile și calculele, care s-au făcut, inclusiv pentru luna ianuarie, prevedeau calculele făcute, luînd în considerare bugetul că va intra în vigoare de la 1 ianuarie. Și aici efectele le-am avut ca și foarte evidente.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Eu vă mulțumesc de răspuns.

Rămîne totuși situația că la CNAM n-a fost transferată toată suma, ceea ce ați confirmat, legat de unele probleme în luna ianuarie, care a afectat achitarea salariilor către angajații din sectorul medicină. Și există problema care depinde, într-o egală măsură, probabil, și de autoritățile publice locale cu salariile în sectorul învățămîntului.

De aceea, eu vă rog, o monitorizare mai strictă. Și eu voi veni cu interpelări suplimentare, dacă vor fi astfel de cazuri.

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule ministru.

La întrebarea deputatului Igor Dodon, adresată Ministerului Economiei, se va răspunde la o altă ședință, deoarece ministrul nu a putut să vină astăzi.

Și, stimați colegi, cine are interpelări, vă rog ...

Cine are interpelări, vă rog să le adresați.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Șefului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale Mihail Harabagiu.

Recent, în mass-media de la Chișinău, s-a atras atenția la avertizările Agenției ONU pentru reducerea riscurilor catastrofelor.

În știre se menționează că regiunile din Centrul și Estul Europei, paralizate de zăpezi și de frig iarna aceasta, riscă să se confrunte cu grave inundații în primăvară.

De asemenea, se mai spune că autoritățile din aceste țări, organizațiile naționale pentru reducerea riscurilor catastrofelor trebuie să ia măsuri pentru a se evita pierderile de vieți omenești în momentul inundațiilor.

Ținând cont atât de preîntâmpinările pe care le primim din exterior, cât și de semnalele primite din interiorul țării și având încă vie în memorie situația excepțională în care ne-am pomenit în vara anului 2010, când au fost inundate mai multe sate din lunca Prutului, solicit ca Serviciul pe care îl conduceți să pregătească un raport, care să conțină o analiză minuțioasă și o informație despre starea digurilor de pe râurile Prut și Nistru, pe care să-l prezentați la una din următoarele ședințe ale Parlamentului.

De asemenea, rog să menționați în raport măsurile propuse, cât și cele întreprinse, pentru a minimaliza riscurile și efectele unor eventuale inundații.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Alte interpelări? Nu sînt.

S-au înscris pentru declarații doi deputați. Îl invit pe domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

...Nu neapărat.

Bună ziua!

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Mă adresez Parlamentului Republicii Moldova, organ reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova.

De mai mult timp insistăm asupra necesității convocării unor audieri parlamentare închise în problema transnistreană.

În luna decembrie a anului trecut, în această sală, a fost decisă, principial, organizarea acestor audieri în primele ședințe ale sesiunii de primăvară, dar iată că

sîntem la finele lunii februarie, în preajma unei date de tristă amintire, cînd se împlinesc 20 de ani de la declanșarea conflictului armat pe Nistru și a cîta oară constatăm, cu regret și amărăciune, că politica struțului rămîne cea care caracterizează atitudinea Parlamentului Republicii Moldova în cele mai importante probleme ale statului și societății.

Nu se dorește asigurarea controlului parlamentar eficient în nici un domeniu, pentru că peste tot sînt ai noștri, între ghilimele, și să nu se zdruncine Alianța și aliații. Se caută noi și noi tertipuri pentru a evita executarea obligației de bază a Parlamentului – alegerea Șefului Statului.

Prelungim la nesfîrșit termenele de prezentare a unor rapoarte ale comisiilor de anchetă și nu se urmăresc deloc rezultatele acțiunilor ce trebuie impuse, ca urmare a anchetelor parlamentare.

Și observ a cîta oară, nu se dorește abordarea problemei transnistrene pentru că e complicată, delicată și nu cumva să afectăm procesul de negocieri care numai proces nu este.

Parcă ar fi avut loc niște procese de schimbare și în zona respectivă, parcă ar fi impulsionate negocierile și ar fi crescut asistența internațională în domeniu, parcă auzim declarații triumfaliste.

Stimați deputați,

Ținînd Parlamentul cu capul în nisip ori în cernoziom, nu vom rezolva problemele oamenilor, nu ne vom face auziți și maximum ce se poate obține poate fi o afectare gravă a coloanei vertebrale, care să rămînă srtîmbă pentru totdeauna.

Insist, cer și vă rog să acceptați ideea unor discuții serioase în problema transnistreană. Nu trebuie să așteptăm un nou caz tragic în zona de securitate, nu trebuie să ne indignăm post-factum de abuzurile la care sînt supuse școlile românești și cetățenii Republicii Moldova care au doar neajunsul că trăiesc acolo unde le este casa.

Nu trebuie să ne limităm la emiterea unor medalii și la organizarea ceremoniilor comemorative, sînt și ele importante, dar și toți acei vii merită o atenție specială.

Audierile la care trebuie să participăm cu toții sînt necesare pentru a ne informa și a ne implica în privința mai multor subiecte, situația localităților din stînga Nistrului aflate sub jurisdicția Chișinăului și a locuitorilor acestor sate. Situația combatanților, a voluntarilor și a refugiaților din Transnistria.

Problemele pe care le au cetățenii Republicii Moldova din stînga Nistrului în diverse sfere ale vieții lor cotidiene, asistența care trebuie să le fie asigurată acestora de către puterea centrală.

Eliminarea blocajelor informaționale menținute intenționat de autoritățile separatiste de la Tiraspol, implementarea unor programe și proiecte menite să reducă efectul clișeele propagandistice.

Pentru noi toți trebuie să devină priorități reale elaborarea și implementarea strategiei de integrare a Republicii Moldova, eficientizarea mecanismelor de consolidare a încrederii, de control al procesului de reglementare pașnică, sporirea implicării instituțiilor specializate ale Guvernului.

Retragerea forțelor militare străine, demilitarizarea și democratizarea zonei transnistrene.

Inițierea și menținerea ascendentă a colaborărilor dintre comisiile permanente și instituțiile ce au în sarcină reglementarea transnistreană.

Amânarea discuțiilor pe aceste teme și evitarea abordării unor probleme creează percepții de incertitudine și îndoială cu privire la eventualitatea reintegrării politice și economice a Republicii Moldova, depărtând tot mai mult această dată.

Vă îndemn să nu renunțăm la noi înșine și să acționăm în fiecare zi pentru a ne apropia și a fi împreună într-o Moldovă a tuturor și a fiecăruia.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Invit, pentru declarație, pe domnul deputat Ghenadie Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Declarația mea reprezintă replică la o scrisoare deschisă, anonimă, apărută într-un cotidian chișinăuian.

Acest articol este foarte simptomatic pentru situația culturală de la noi.

Mulți ani domeniul culturii rămâne îndeobște ancorat într-un sistem managerial și legislativ învechit.

Odată cu venirea forțelor democratice la guvernare, în anul 2009, oamenii de cultură, uniunile de creație adunate în Asociația Națională a Uniunilor de Creație, precum și directorii unor instituții de cultură au identificat o serie de lacune legislative care periclitau managementul cultural.

Eu, personal, precum și colegii mei de fracțiune am luat propunerile oamenilor de cultură drept repere care și-au găsit reflectarea în programul partidului.

Crearea unui sistem cultural, transparență în luarea deciziilor, în finanțarea proiectelor culturale, în numirea managerilor, acestea sînt doar unele dintre scopurile inițiativelor legislative înregistrate de către subsemnat.

Dar se pare că anume transparența și pierderea unor pîrghii administrative îi deranjează pe unii funcționari din cadrul Ministerului Culturii care mulți ani, cu diferite guvernări, au știut să direcționeze finanțele intransparent către unele proiecte neînsemnate, neprioritare, să promoveze și să numească în funcții manageri dintre persoane apropiate, fără a ține cont de pregătirea, de meritele profesionale, de competența acestor persoane și de principiile competiției deschise.

Este simptomatic că scrisoarea deschisă, reprezentînd drept conținut o cerere adresată Prim-ministrului de a opri inițiativele legislative ale unui deputat, ale subsemnatului, apare după înregistrarea la Parlament a proiectului de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii teatrelor, organizațiilor concertistice și de circ.

Prin acest proiect se propune ca directorii manageri ai instituțiilor respective să fie selectați prin concurs transparent de către o comisie de concurs compusă din

reprezentanți ai instituției respective, ministerului, Direcției cultură și societății civile, uniunilor profesionale.

Scrisoarea deschisă este semnată, citez: „Jertfele terorii legislative”.

Și este adevărat, acești funcționari publici anonimi, care de o viață sînt responsabili de domeniul teatrului, organizațiilor concertistice și de cel al artelor din cadrul Ministerului Culturii, vor deveni victime ale inițiativei pentru că li se reduce din puterea administrativ-birocratică.

Pentru că nu vor putea să numească directorii care nu merită pe un termen pe măsura răsplatei pe care o primesc. Acești funcționari sînt deranjați și de proiectul de modificare a Legii cu privire la distincțiile de stat, pentru că aceste modificări ar contribui la curmarea oferirii distincțiilor de stat contrar sistemului meritocratic.

Dar poate că unii dintre funcționarii terorizați, cum se autoidentifică ei în această scrisoare din ziar, se tem de întrebarea: cum un funcționar public, care nu apare în scenă în nici o calitate de un sfert de veac, profanînd și sfidînd toate normele, se învrednicește de meritul onorific “Maestru în Artă”. Subliniez “Maestru în Artă”, și nu oricare altul.

Stimați colegi,

Societatea civilă, atît societatea civilă, cît și dumneavoastră cunoașteți rigurile procesului legislativ. Un proiect de lege trece aprobarea fracțiunilor, comisiilor, direcțiilor parlamentare și este avizat de Guvern.

Numai acești vechi funcționari publici, care sînt complice ai unor acte normative și proiecte culturale ale guvernării comuniste, nu cunosc că inițiativa unui deputat, pentru a fi adoptată, urmează să devină un act legislativ de reglementare ce reflectă politica de stat în domeniu.

Toate proiectele propuse de membrii Frațiunii PLDM obligatoriu trec aprobarea societății civile, oamenilor de meserie, organizațiilor profesionale.

Așa a fost și în cazul Legii cu privire la activitatea editorială, așa este și în cazul Legii cinematografilei, legile fondului culturii și al altor legi.

Forma și tonul de denunț, aș spune mai curînd de „donos” KGB-ist al acestei scrisori deschise, mă întoarce cu gîndul la intenția de a propune spre adoptare proiectul de Lege a lustrației, intenție pentru care am optat întotdeauna.

Sînt sigur că, după adoptarea acestei legi, vom afla, vor ieși la iveală multe dintre isprăvile KGB-iste ale literaților care au redactat scrisoarea deschisă către Prim-ministru.

Acest stil denunțător se evidențiază periodic, în decursul ultimilor 20 de ani, în momentele de discuție a proiectelor culturale și este unul inconfundabil prin distructivitatea sa.

În final, mă întorc la statutul și activitatea funcționarului public. Constat că ne confruntăm cu lipsa de competență a unor funcționari publici din cadrul Ministerului Culturii.

De la această tribună înaltă, atrag atenția conducerii ministerului asupra necorespunderii unor funcționari din cadrul acestei autorități publice responsabile de crearea, executarea și implementarea politicii culturale.

Un exemplu de necorespundere este și neînțelegerea totală a inițiativelor legislative culturale, manifestată pe deplin în scrisoarea deschisă către Prim-ministru.

Sper că Ministerul Culturii este în stare să organizeze, conform prevederilor legii, un concurs veritabil, transparent și exigent pentru suplinirea funcțiilor din cadrul ministerului și va ține cont de toate erorile și manifestările de incompetență a actualilor funcționari.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Vă mulțumesc și eu și declar ședința de astăzi închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 13.41.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*